

LIETUVOS KELIAS: TAUTOS KULTŪROS PUOSELĖJIMAS PASAULIO KULTŪRAI

Atviros pilietinės visuomenės modelis demokratiniame pasaulyje yra tapęs tikrove. Neabejotina: tautų ir valstybių atvirumas, jų kultūrinis (plačiaja šio žodžio prasme) vienijimasis - didžiulis civilizacijos laimėjimas. Tam laimėjimui pagrindus davė ir krikščionybė, užgimusi daugiatautės Romos imperijos erdvėse, ir kapitalizmas su savo vis labiau modernėjančiomis technologijomis, su valstybinių sienų nepripažįstančia rinka. O dabar prisideda dar ir naujoji, tautinės kultūros vienodinanti vadimosios informacinės visuomenės banga.

Tautinių kultūrų nykimas vis dažniau imamas vertinti kaip neišvengiamas dalykas, kaip duoklė, kurią reikia atiduoti civilizacijai, skelbiančiai visuotinę taiką ir susiklausymą. Tos duoklės reikalauja ne tik kitų kraštų, bet jau ir savieji politikai...

Bet minutėlei imkime ir susimąstykime. Kodėl žydų tauta, praėjusi tūkstantmečių išbandymus ir atlaikiusi kitų jai daromas skriaudas, vis dėlto išliko ir liks žydais? Ir šiai tautai niekas nedrįsta mesti kaltinimo, kad ji esanti uždara pasauliui, t.y. pažeidžianti atviros visuomenės principus. Beveik tą patį galėtume pasakyti apie japonus, o iš dalies ir apie mūsų artimiausius kaimynus - skandinavus.

Atsakymas į šį mano klausimą - gana paprastas. Atvirumas kitoms kultūroms, civilizacinis (virštautinis) vienijimasis pasiteisina ir gali būti gyvybingas, t.y. pras-

Prof. Romualdas Grigas

mingas tik tada, kai yra ką vienyti, kai jungimosi proceso dalyviai patys yra gyvybingi ir pajėgūs į bendrą civilizacijos aruodą įnešti kažką savito, kad jie nebūtų vien to aruodo vartotojai - mechanais kitų kultūros ir elgsenos mėgdžiotojai. Etnokultūrinis savitumas svarbus ir socialinės tvarkos palaikymo, žmonių bendruomeninio gyvenimo, jų dvasingumo puoselėjimo, priešinimosi žmogaus sumaterialėjimui ir susvetimėjimui prasme.

Visi gerai žinome: žydai arba japonai priklauso toms tautoms, kurios yra labiausiai sutelktos vidiniais dvasinės kultūros saitais, labiausiai išsiskiriančios savitumu. Tuo pačiu jos įneša į bendrosios kultūros aruodą bene aiškiausiai matomą ir apčiuopiamą indėlį.

Iš aukščiau išdėstytų teiginių išplaukia irgi gana paprasta išvada: atviros visuomenės modelio nedera suvokti kaip nekritikuotino ar netobulintino reiškimo. Atvirumas visada kėsinasi į savitumą. Ypač neprotingas yra mėgdžiojamas atvirumas.

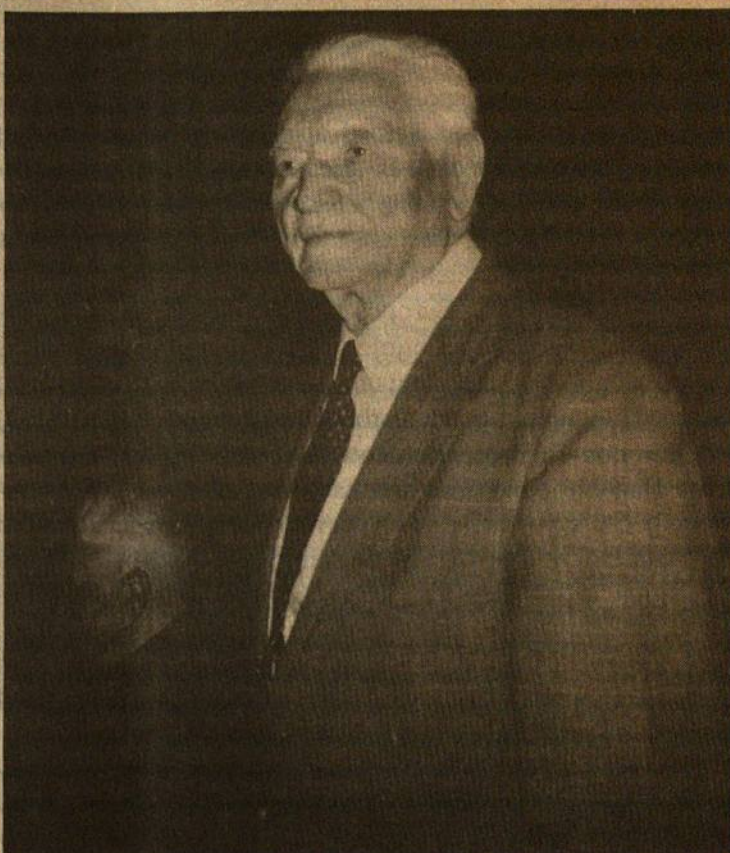
Socialinė evoliucija ir civilizacija, ko gero, sparčiau eitų išsigimimo (gryno supraktinimo, sumaterialinimo) kryptimi, jeigu vienijimosi procesams nepriešpastatytų įvairiomis formomis ir būdais išplėskiančio etnokultūrų priešinimosi, jei nematygame spontaniškų, daugiau ar mažiau organizuotų pastangų išsaugoti savo tautinę tapatybę. Tos formos, kaip rodo pasaulio praktika, įvairuoja nuo

kultūrinių ir civilizuotų iki pačių barbariškiausių, netgi kruvinių, kurstant primityviausius, gal tik pirmąsias civilizacijoms būdingus jausmus ir veiksmus.

Jungtinių Tautų organizacija ir Europos Sąjunga, suprasdamos šios problemos esmę, pastaraisiais metais ėmė kreipti didesnę dėmesį tautinėms, etnokultūrinėms apraiškoms. Žinoma, ši problema būtų pilniau suvokta ir sėkmingiau sprendžiama, jeigu neskaitlingos (tarp jų ir sovietizacijos nualintos) tautos drąsiau jungtųsi tarpusavyje ir tarptautiniuose forumuose reikštų savo interesus.

Žvelgiant iš labiau apibendrintų pozicijų, begigu, tarkim, tokioms tautoms, kaip rusai, lenkai, vokiečiai ar anglai. Jiems ir krikščionybė, ir valstybingumas, ir urbanizuoto gyvenimo pradmenys jau viduramžiais buvo tapę tautos etnokultūrine tapatybe. Tuo tarpu lietuvis ta prasme buvo nuskriaustas net ir Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės laikais, nes čia klestėjo slaviškoji kultūra, o vėliau - svetimomis rankomis diegta krikščionybė, to meto sąlygomis paversta kultūrinės aneksijos priemone.

Tačiau bene didžiausią smūgį etnokultūrinei tapatybei bei tautinei savimonei (jos esminėms, natūralioms išraiškos formoms) yra sudavęs bolševikinis-sovietinis laikotarpis: ir savo atvira ar pusiau atvira rusifikacija, ir kosmopolitizacija. Jo smūgio jėgą sustiprino ir urbanizacijos bei industrializacijos procesai.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos garbės narys, inž. Jonas Jurkūnas - pranešėjas Lietuvos Prezidento Antano Smetonos minėjime Pasaulio Lietuvių centre. *J. Jasaičio nuotr.*

Dėl šių ir joms panašių priežasčių lietuvis savo etnokultūrinį savitumą bei tautinę savimonę ir šiandien yra linkęs pateikti kiek kitaip, nei minėtos gausesnės tautos, gal net kiek demonstratyviai. Tokią poziciją, kuri nesutampa su atviros visuomenės modeliu, būtų švelninama, jeigu

lietuvių tautos etnokultūriniam pajėgumui ir tautinės savimonės modernizacijai didesnę dėmesį skirtų ir valstybinės institucijos (ypač - mokslo ir studijų). Dabar galima regėti vos ne atvirkštinį vaizdą: skubama įveikti savo tariamą provincialumą ir tapti "pasaulio piliečiais"...

KARAS - NE KARO METU

Dr. Leonas Milčius
Kovo 11-osios Akto
signataras

(Pabaiga. Pradžia - 46 nr.)

Ir taip kas savaitę. Į kasdieninę kalbą įeina nauji, iki šiol lietuvių kalboje nevarototi, bet tokie žiaurūs žodžiai: *vaikazudžiai, reketas, mafija, išmušinėtojai* ir pan.

Galima įrodinėti, kad visa tai - sovietinės sistemos palikimas, dvasinė žmonių degradacija, nesugebėjimas gyventi laisvos rinkos sąlygomis. Labai gaila, bet iki šiol laikraščiuose perdėtai gausiai skiriant vietos nusikaltimams ir nusikaltėliams, vos ne pasimėgavimu aprašant nusikaltimų "pikantišką" ypatybę, taip mažai kreipiamą dėmesio į tikrąsias nusikaltimų priežastis. Žmogus nusižudė išgėręs, praradęs pinigus, susipykęs šeimoje, bijodamas pažeminimo, bet už viso to slypi tos pačios - išsikerojusio skurdo, akiplėšiškai neteisingos socialinės nelygybės, krizinės būklės, netikėjimo valdžia ir ateitimi pirminės priežastys.

Vos ne prie kiekvieno

įstatymo projekto Seimo jurisdinis skyrius, pateikdamas išvadas apie parengto dokumento tinkamumą, jo atitiktį bendriems reikalavimams, dažnai parašo: *"Kriminogeninei situacijai įtakos neturės"*. Bet juk niekas specialios ekspertizės ar gilesnių sociologinių tyrimų neatliko! Jokie tyrimai nedaromi ir vėliau, kiek ir kokiais nusikaltimais kriminogeninę situaciją padidino arba sumažino tas ar kitas Seimo priimtas įstatymas, Vyriausybės nutarimas arba ministrų potvarkiai.

Vėliau Seime šaltai, labai šaltai daromi patys atsakingiausi sprendimai, priimami įstatymai, naikinamos arba parduodamos įmonės, valstybės strateginiai energetiniai objektai, ryšių sistemos. Kartais kas nors "gaivinama", tam skiriant milijonines lėšas, o kai kas pasmerkiama bankrotui, t.y. pražūčiai. Atrodo, kad elgiamasi ne su valstybės turtu, kuris visada yra neat-

(Nukelta į 4 p.)

Antano Smetonos minėjimo ruošos komiteto nariai su Prezidento vaikais, pianistu Antanu Smetona (pirmosios eilės viduryje). *J. Jasaičio nuotr.*

Girdėta iš Vilniaus

• **GRĖSMĖ.** Latvijos laikraštis "Respublika", remdamasis Lietuvos Seimo pirmininko V. Landsbergio interviu Vokietijos laikraščiui "Die Presse", pranešė, kad iš Rusijos gali kilti nauja grėsmė trijų Baltijos šalių nepriklausomybei. Dabar Maskva savo imperines ambicijas sutelkė Kaukaze, ir jei ten jai pasiseks, Rusija gali "imtis" Baltijos šalių. "Kur nors Pskove arba Novgorode susprogdinama bomba. Rusijos teisėsaugos organai iš karto ima kalbėti apie lietuvišką arba estišką pėdsaką. Rusija ima spausti Baltijos valstybes, taip pat panaudodama ir dideles rusakalbių bendruomenes tose šalyse. Netrukus prasideda intervencija". Lietuvos Seimo pirmininkas nuogaustauja, kad tada niekas neužstos Baltijos šalių.

• **PROTESTAS.** Europos tarptautinių organizacijų vadovams adresuotoje peticijoje protestuojama prieš Rusijos karą Čėčėnijoje ir reikalaujama sustabdyti Rusijos narystę Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO) bei Europos Taryboje, perduoti Rusijos politikų tarptautiniam Hagos tribunolui už nusikaltimus žmoniškumui. Lietuvos piliečiai savo parašais taip pat remia reikalavimą nutraukti Tarptautinio valiutos fondo finansinę paramą Rusijos karui Čėčėnijoje ir pareiškia, kad čėčėnų tautos išlikimas įmanomas tik vieninteliu atveju - pripažinus devintuosius metus de facto egzistuojančią Čėčėnijos nepriklausomybę. Parašus rinko visuomeninių organizacijų atstovai. Daugiausiai parašų - 5164 surinkta po peticijos, skirtos ESBO Pirmininkui, tekstu.

• **NUSIVYLIMAS.** Dauguma Lietuvos gyventojų - nusivylę valdžia, kurią laiko biurokratine ir korumpuota. Tai rodo apklausa, kurią atliko viešosios nuomonės tyrimų bendrovė "Baltijos tyrimai"/GALLUP. Net 75 proc. apklaustųjų mano, kad Lietuva valdoma, neatsižvelgiant į žmonių valią, ir tik 14 proc. atsakė, kad jų valios valdžia paiso. Tik 4 proc. mano, kad valdžia yra veiksminga ir tik 2 proc. - kad teisinga.

• **ŽMONĖS NORI PERMAINŲ.** Spalio 20 dieną Vyriausiojoje rinkimų komisijoje išregistravusi referendumo iniciatyvinę grupę, vadovaujamą Darbininkų sąjungos pirmininko Kazimiero Uokos, jau surinko per 100 tūkst. Lietuvos piliečių parašų. Referendume sumanytojai ketina išsiaiškinti, ar Lietuvos piliečiai pritaria, kad Seimo nariai būtų renkami tik vienmandatėse apygardose, o ne pagal partijų sąrašus ir kad parlamentarų įgaliojimai nutrūktų, jei to panorėtų daugiau nei pusė apygardos rinkėjų. Referendumui ketinama pateikti klausimą apie pareigūnų darbo užmokesčio dydį.

• **LIETUVOS BIUDŽETAS: PAJAMOS IR IŠLAIDOS.** Planuojama, kad kitamet į Lietuvos valstybės biudžetą bus surinkta 8,962 mlrd. litų pajamų, o jo išlaidos sudarys 9,762 mlrd. litų.

• **ZIGMAS ZINKEVIČIUS – KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS PIRMININKAS.** Nuo 1995 metų partijai vadovavęs Algirdas Saudargas dar rugsėjo mėnesį pareiškė, jog daugiau nekandidatuos į pirmininko postą. Lapkričio 27 d. įvykusioje konferencijoje pirmininku išrinktas pasaulinio garso filologas, buvęs Švietimo ir mokslo ministras Z. Zinkevičius, gavęs 185 balsus. Už Seimo vicepirmininką Feliksą Palubinską balsavo 146 delegatai. "Aš - už gėrį, už tiesą ir teisingumą, už krikščioniškas vertybes. Prieš politinį sukčiavimą", - sakė Z. Zinkevičius.

• **A. SAUDARGAS PLANUOJA NAUJĄ DARBĄ.** A. Saudargas apie savo ateities planus "Lietuvos rytui" paaiškino: "Šiuo metu svarstoma Lietuvos delegacijos deryboms su Europos Sąjunga sudėtis. Jai vadovauja užsienio reikalų ministras ir kiti pareigūnai pagal pareigas. Tačiau joje turi būti keli žmonės, pirmiausia vyriausiasis derybininkas, kurie neturėtų jokių kitų pareigų. Šie žmonės delegacijoje dirbtų visą laiką, kol vyksta derybos, ir sudarytų delegacijos branduolį, nepriklausomai nuo valdžių kaitos. Aš svarstau apie šį darbą".

• **ĮAMŽINAMAS JONO RIMŠOS PALIKIMAS.** "Vartų" galerija išleido išeivijos tapytojo Jono Rimšos (1903-1978) kūrybos katalogą. Spalvotame 60 puslapių kataloge - 17 J. Rimšos paveikslų reprodukcijų, taip pat pateikiami dailininko biografijos faktai, jo laišškai, užrašai, J. Rimšą globojusio V. Adamkaus prisiminimai, profesionaliai pristatoma tapytojo kūryba. Rudens pradžioje "Vartų" galerijoje veikė lietuvių Gogenu vadinamo J. Rimšos paveikslų paroda. Darbus galerijai paskolino Dailės muziejus ir Adamkų šeima.

• **VIENTISIAUSI TAUTINĖS VERTYBĖS PRIPAŽINTIS JAUNIMAS.** Lapkričio 27 d. Vilniuje įvyko tautinių jaunimo organizacijų konferencija, kurioje trys visuomeninės jaunimo organizacijos įkūrė sąjungą - Koordinacinę tarybą. Konferencija priėmė rezoliuciją, smerkiančią skubotą Lietuvos veržimąsi į Europos Sąjungą. Konferencijoje kalbėjo Seimo nariai Kazys Bobelis, Stanislovas Buškevičius, Rimas Smetona. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Kroatijoje numatomi dideli politiniai pokyčiai. Prezidentas Franjo Tuđman (Tuđman) nuo lapkričio 21 d. gydomas Zagrebo ligoninėje. Gydytojai pripažįsta, kad 77 metų prezidentas sunkiai serga, kovoja su mirtimi. Paties prezidento vadovaujamoje Kroatijos demokratų partijoje jau vyksta varžybos dėl prezidento vietos. Pagal Kroatijos konstituciją, prezidentui laikinai negalint eiti savo pareigų, kai kurias pareigas perima parlamento pirmininkas.

Opozicinės Socialistų liberalų partijos vadas Dražen Budisa pasiūlė parlamente paskelbti, kad F. Tuđman jau nebegali eiti savo pareigų. Prezidentas dar 1996 metais buvo gydomas JAV ligoninėje nuo vėžio, tačiau jis pats tai neigė ir užsienio korespondentus įtikinėjo, jog gaudus apie jo sveikatą skleidžia politiniai priešininkai,

kurie svajoja perimti valdžią Kroatijoje.

Kroatijos opozicijos politikai tvirtina, kad dabar yra gera proga pakeisti valstybės prezidentą, nes gruodyje vyks parlamento rinkimai. Ta pačia proga būtų galima išrinkti ir naują prezidentą. Valdančioji partija, priešingai, tvirtina, kad tokie dvigubi rinkimai sukeltų Kroatijoje didelę įtampą, o valstybė kurį laiką liktų be jokio vadovo.

Užsienio stebėtojai tvirtina, kad prezidento F. Tuđmano pasitraukimas Kroatijai būtų naudingas. Prezidentas, steigiant Balkanuose Bosnijos valstybę, nebendradarbiavo su Vakarų Europos vyriausybėmis ir iki šiol atsisako išduoti kroatų Tarptautiniam Hagos teismui. Kroatija pati pasinaudojo proga atsiimti iš Serbijos jos užimtus Kroatijos žemės plotus. Prezidentas F. Tuđman nepritarė ir NATO bombardavimams Serbijoje, nors jis pats siuntė kroatų kareivius į etninio valymo žygius serbų apgyventuose miestuose. Kroatijos kariuomenė ilgą laiką klausė tik savo prezidento įsakymų. Jo partijos rankose yra Kroatijos spauda ir televizija.

Jaunystėje būsimasis il-

gametis Kroatijos prezidentas buvo marksistas, kuris, panašiai kaip ir Jugoslavijos maršalas Tito, kovojo prieš vokiečių nacių okupaciją, o vėliau - prieš jugoslavų dešiniųjų - ustašių - judėjimą. Pokariniais laikais šis judėjimas Vakaruose buvo kaltinamas Jugoslavijos žydų ir serbų komunistų naikinimu. Vėliau pats Kroatijos prezidentas pasinaudojo kai kuriais ustašių organizacijos ženklais ir simboliais.

Užsienyje gyveną kroatai neneigia senojo prezidento nuopelnų, kovojant už Kroatijos nepriklausomybę. Daugelis pripažįsta, kad Tuđmano partija neturi ideologinių pamatų. Tai esąs nacionalizmas, besiremiantis neigiamu žvilgsniu į Vakarus, kurie nesupranta Balkanų problemų ir nori valdyti mažesnes valstybes ir manipuluoti jomis.

Lapkričio 26 d. Kroatijos Aukščiausiasis teismas nusprendė, kad prezidentas F. Tuđman nebegali toliau eiti savo pareigų. Todėl visos jo teisės ir pareigos perduodamos Parlamento pirmininkui Vlatko Pavletič, kuris bus laikinuoju prezidentu 60-čiai dienų. Po to laikotarpio bus priimtas kitas sprendimas.

Keliais sakiniiais

• Lapkričio 19 d. sesiją baigė 106-tasis JAV Kongresas - paskutinis šiam šimtmečiui. Jis savo veiklą pradėjo, bandydamas pašalinti JAV Prezidentą.

• Prezidentas B. Clinton buvo labai šiltai priimtas Bulgarijoje. Ten jis pasakė, jog didžiuojasi, tapęs pirmuoju JAV prezidentu, aplankiusiu Bulgariją. Kalbėtojas padėjo bulgarams, kurie leido naudotis savo oro erdve lėktuvams, dalyvavusiems kovos veiksmuose Kosovo krizės metu. Kai kurios NATO bombos nukrito net Bulgarijos teritorijoje. Prezidentas už tai atsiprašė. Ta pačia proga B. Clinton aplankė Kosovą. Jis ragino albanus atleisti serbams ir toliau gyventi taikoje. Šiuos JAV prezidento žodžius kosoviečiai sutiko visiškai tylą.

• Reformų partijos kandidatas į JAV prezidento vietą Pat Buchanan pasakė, kad jis pradėtų pasitarimus su Irano ir Irako atstovais, nes JAV vyriausybė kalbasi su Kinija, Vietnamu ir net su Šiaurės Korėja.

• Aukščiausiasis Turkijos teismas patvirtino žemesnio

teismo sprendimą nubausti kurdų sukilėlių vadą Abdulah Ocalan mirties bausme. Europos Sąjungos vadovybė priminė Turkijai, kad jokia sąjungos narė netaiko mirties bausmės. Nusikaltėlių kormas pakenktų Turkijai, norint čiai įstoti į Europos Sąjungą.

• Rusijoje apie 60% apklausos dalyvių pritaria Čėčėnijos bombardavimams. Pritariančiųjų, lyginant su 1995 metų karo laikotarpiu, padaugėjo, nes rusai tiki, kad čėčėnai susprogdino kelis daugiabučius pastatus, kuriuose žuvo daugiau kaip 3000 žmonių. Rusų spauda tvirtina, kad Čėčėnijoje per mėnesį žūva vidutiniškai po 132 kareivius.

• Irako valdžia sušaudė septynis vienos šeimos brolius ir jų tėvą, nes vienas iš jų bandė nušauti diktatoriaus Saddam Hussein sūnų Odai Hussein. Užpuolikas pabėgo į Iraną.

• Kinija paskelbė apie sėkmingą savo erdvėlaivio išbandymą. Lapkričio 20 d. kinų erdvės centre raketą pakėlė į orbitą erdvėlaivį be įgulos. Po 21 valandos skridimo erdvėlaivis nusileido

Mongolijoje. Netrukus bus bandomi skrydžiai, dalyvaujant įgulai.

• Čekijos Usti nad Labern mieste savivaldybės darbuotojai, išgirdę užsienio kritiką, nutarė nugriauti tvorą, skyrusią kelis čigonų apgyventus pastatus nuo kitų namų. Valdininkai paskaičiavo, kad pigiau kainuos pastatyti namus kitoje miesto dalyje.

• Rusijos prezidentas Boris Jelcin vėl susirgo bronchitu ir pasiėmė savaitę atostogų. Ligoninėje gydytojai nurodė, kad tai - menka liga.

• Šiauriniame Konge tebevyksta vyriausybės kariuomenės kovos su įvairiomis sukilėlių grupėmis. Afrikos Vienybės komisija atvyko iširti, kas pažeidinėja prieš tris mėnesius pasirašytą paliaubų sutartį.

• Karinė Pakistano valdžia suėmė 33 buvusius aukštus valdžios pareigūnus, tarp jų ir buvusį ministrą pirmininką. Paskelbtas naujas įstatymas, nukreiptas prieš kyšininkavimą ir "paskolų" iš valdžios ėmimą.

(Nukelta į 3 p.)

Redaktoriaus skiltis

Skola ateičiai

Praėjusioji savaitė prasiėjo skaudžia netektimi. Naktį iš sekmadienio į pirmadienį, praėjus vos valandai po vidurnakčio mirė ilgametis "Dirvos" redaktorius Vytautas Gedgaudas. Netekome rašytojo, žurnalisto, antinacinės kovos dalyvio, kino dokumentininko, Tautinės sąjungos garbės nario.

Pasakojimą apie a.a. Vytautą Gedgaudą net ji asmeniškai pažinojusieji pradeda nuo glaustų "Lietuvių enciklopedijos" papildymų tomo eilučių. Pabrėžiama, kad velionis buvęs labai uždaro būdo, o atsisakęs redaktoriaus pareigų, beveik niekur nebesirodė. Bendradarbių atmintyje išliko jo įvaizdis: augalotas, elegantiškas, ramaus, malonaus būdo. Bėgaliniai mylėjęs savo Stefutę - gyvenimo draugę ir bendradarbę. Ant atsisveikinimo apeigoms skirtų kortelių išvydę vieną iš paskutiniųjų jo nuotraukų, ne vienas sakėsi, kad tokio niekada nebematęs.

Savo literatūrinį kelią V. Gedgaudas pradėjo novelių rinkiniu "Aistrų kovos", 1935 m. išleistu Lietuvoje. Redagavo "Iliustruotą pasaulį", "Telegramas", "Laiko žodį", "Laiką". Dalyvavo jūrų skautų veikloje. 1939 metais išvyko į Prancūziją. Ten jį ir užklupo didžiausia šio, dabar jau besibaigiančio amžiaus nelaimė — Antrasis pasaulinis karas. Vytautas netrukus išjungė į antinacinę rezistenciją. Už pasižymėjimą pasipriešinimo kovose Prancūzijos vyriausybė jį apdovanojo dviem Karo kryžiais (*Croix de Guerre*) — su sidabro žvaigžde ir palme.

Karui pasibaigus, V. Gedgaudas liko Prancūzijoje. Studijavo literatūrą ir kino režisūrą, priklausė Prancūzijos žurnalistų ir Laisvųjų žurnalistų sąjungoms. Pastarosios sąjungos pirmoje valdyboje buvo generalinio sekretoriaus pavaduotoju. Netrukus išjungė į lietuvių išeivijos žurnalistinę veiklą. 1945-1950 metais V. Gedgaudas — "Drau-

go" specialusis korespondentas Paryžiuje, pasirašinėjęs Vyt. Arūno slapyvardžiu. Atvykęs į JAV, keletą metų redagavo "Vienybę", paskui vėl sugrįžo į Prancūziją.

Nuo 1959-ųjų galutinai išsikūrus Amerikoje, Vytautas Gedgaudas susiejo savo gyvenimą su darbu "Dirvoje", kurią tuo metu redagavo Ballys Gaidžiūnas. Nuo 1962-ųjų talkininkavo Jonui Čiurberkiui, o 1968 metais iš jo perėmė vyriausiojo redaktoriaus ir reikalų vedėjo pareigas. "Dirva" buvo didelio formato laikraštis, vienu metu išeidavo net tris kartus per savaitę, pasižymėjo ryškiai patriotiniu turiniu, principingu okupacinio režimo, viešpatavusio Lietuvoje, nuvainikavimu. Vytautas Gedgaudas, dirbdamas "Dirvoje", pergyveno tiek išeivijos politinės ir kultūrinės veiklos klestėjimą, tiek vėlesnį jos jėgų silpnėjimą. Ne paslaptis, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ne vienoje išeivijos organizacijoje ligi šiol nesugebėta pereiti prie naujų veiklos uždavinių. Pasitikdamas 80-uosius savo gyvenimo metus, V. Gedgaudas 1991 metais perdavė "Dirvos" vairą tam pačiam Baliui Gaidžiūnui, su kuriuo pradėjo darbuotis šioje redakcijoje.

Jau ne pirmą kartą liūdnai prasitariame, kad apie žymų, didžiulius darbus atlikusių žmogų imame plačiau kalbėti tik tada, kai jo netenkame. Tada susigriebiame, kad liko daug spragų jo gyvenimo aprašyme. Daug ko norėtusi pasiklausti, pasitikslinti, bet gyvų liudininkų — vis mažiau. O juk tokių, kaip a. a. Vytautas Gedgaudas veikla — neįkainojamos reikšmės. Per jų darbų įvertinimą galime suvokti visą epochą. Kažin ar galime pasiteisinti tik tuo, kad šie žmonės senatvėje sakėsi norį pabūti vienuoje. Kreipiuosi į visus, kas pažinojote Redaktorių a. a. Vytautą Gedgaudą, prašydamas atsilipti. Reikia grąžinti skolą ne tiek istorijai, kiek ateičiai.

Juozas Žygas

"Šalies Vyriausybė nesižymi Europos Sąjungos žemės ūkio rėmimo patirtimi." Tokia antraštė buvo išspausdintas rašinys "Lietuvos ryto" priede 1999 m. sausio 18 d. Nors praslinko jau daugiau kaip 10 mėnesių, bet tas rašinys nėra pasenęs, kadangi padėtis Lietuvoje ne tik nepagerėjo, bet net pablogėjo: "Net ir praėjus devyneriems metams po nepriklausomybės atkūrimo, Lietuva vis dar vykdo socialinę kaimo rėmimo politiką. Niekaip neįstengiama pereiti prie tiesioginių subsidijų ūkininkams."

Iš Vakarų valstybių ir įvairių fondų gautos lėšos žemės ūkio perėjimui iš kolchozų į privačius ūkius dar nėra Lietuvos kaimo žmonių pasiekusios. Jos "nusėdo" įvairiose ministerijose ir bankuose. Ūkininkai mėnesių mėnesiais negauna užmokesčio iš perdirbėjų už jiems pristatytus žemės ūkio gaminius. Aišku, negauna ir jokių delpinigių.

Kuomet su Pasaulio lietuvių bendruomenės seimo dalyvių išvyka teko lankytis Punske ir Seinuose, turėjau progą trumpai pasikalbėti su ūkininku, kurio gal dvylika juodmargių karvių ganėsi prie ežeriuko. Ūkininkas sakė, kad jis gauna pastovias pajamas už pristatytą pieną.

ŽEMĖS ŪKIS - POLITIKŲ GNIAUŽTUOSE

Kuomet jo užklausa, kiek laiko reikia laukti pinigų už pristatytą pieną, tai jis mano klausimo iš karto net nesu-prato. Teko kai ką paaiškinti. Tada ūkininkas atsakė, kad normaliai jis gauna pinigus gauna už per savaitę pristatytą pieną.

Man garsiai besigrožėjant ūkiais, kurie priminė kažkada matytus Rytprūsio-se, ūkininkai sakė, kad jie kol kas gyvenimu skūstis negali, bet bijo žadamo įstojimo į Europos Sąjungą. Man parodžius aiškų nusistebėjimą, ūkininkai paaiškino, kad jie nesugebės atlaikyti konkurencijos su Vakarų Europos ūkiais, kurie jau dabar yra tikri žemės ūkio fabrikai. Jei-gu 40-60 ha valdantys ūkininkai bijo Vakarų ūkių konkurencijos, tai ką tuomet turėtų sakyti Lietuvos 3 ha "sklypininkų" armija?

Kad pienas ištis išlaiko mažą žemės ūkio šeimą, patvirtina statistika. Lietuvoje yra 218 tūkst. pieno žaliavos tiekėjų, kurių 69% Žemės ūkio ministras E. Makelis pavadino "smulkiaisiais". Pagal Europos Sąjungos reikalavimus ką tik primelžto pieno temperatūra per 30 minučių reikia sumažinti beveik iki užšalimo temperatūros. Šiam reikalavimui įvykdyti reikia gana brangios įrangos, bet ji tiems 69% pieno tiekėjų yra neprieinama. O ir likusieji 31% irgi ne visi yra stambūs ūkiai.

Norėdami tuos reikalavimus įvykdyti, ūkininkai turėtų imti gal apie 5 tūkst. litų paskolą. Kaip jau minėta, žemdirbiai už savo gaminius

pinigų turi laukti 3-4 mėnesius ar net dar ilgiau. Jei ūkininkas, pasiėmęs 5000 litų paskolą, grąžina tik 2000, likusieji 3000 litų po metų jau pavirsta net į 5160 litų skolą, kadangi pagal Lietuvos Seimo priimtą ("pagerintą") įstatymą nustatyti delpinigiaai yra 72% per metus.

Kaip lietuviai ūkininkas galėtų konkuruoti su vakariečiu, kurio skola nuo tokios pat sumos po metų būtų tik 3270 litų? Amerikos federalinė valdžia už laiku nesumokėtus mokesčius ima 2 metinius procentus virš taupomųjų sąskaitų mokamų procentų. Tai būtų apie 6.5 — 7 % per metus.

"Perteklius šalyje didėja." Žemės ūkio ministras Edvardas Makelis žurnalistams bandė įpiršti nuomonę, jog reikia džiaugtis, kad pernai žemės ūkio produkcijos dalis bendrajame šalies vidaus produkte padidėjo nuo 10 iki 12 proc. Tas jo pasakymas nepaaiškina, ar žemės ūkio produktų kiekis padidėjo, ar toks pat produktų kiekis smukusioje Lietuvos ekonomikoje sudarė didesnę procentą. Tačiau spauda iš to ministro pasakymo padarė keistą išvadą: "Tačiau ministras nutylėjo, jog šio prieaugio niekam nereikia".

Nejaugi spauda mano, kad Lietuvos gyventojų skaičius pastoviai mažės? O gal mano, kad 60% gyventojų yra pasmerkti maitintis tik bulvėmis, duona ir varške? Pati Lietuva dar yra didelė maisto produktų rinka. Tik, žinoma, ne dabar.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

• Kašmyro provincijoje esančios Indijos kariuomenės vadas paskelbė, kad įvyko keli susidūrimai su separatistų partizanais. Šioje Indijos dalyje gyvenantys musulmonai siekia prijungti provinciją prie Pakistano. Karo veiksmuose nušauti 25 musulmonai, žuvo 4 Indijos kariai. Šiemet kovose dėl Kašmyro žuvo jau 612 sukilėlių, iš kurių pusė yra pakistaniečiai ir afganai. Apie tai sakoma Indijos pranešime. Jame kaltinamas Pakistanas, kuris teikia ginklus ir ruošia sukilėlius karo veiksmams. Pakistano valdžia teigia, kad ji "tik morališkai remia laisvės kovotojus".

• Neseniai perrinktas Ukrainos prezidentas Leonid Kučma vėl sukėlė Europos gamtos apsaugos organizacijų pasipiktinimą, paskelbdamas, kad po įvairių taisyčių ir

patikrinimų vėl bus paleistas vienas Černobylio branduolinės jėgainės reaktorius. Ukrainos valdžia skundžiasi, kad Europos "septyneto grupės" valstybės pažadėjo skirti Ukrainai lėšų tos liūdnai pagarsėjusios jėgainės uždarymui, tačiau savo pažado neįvykdė. Ukrainai būtina reikalinga elektros energijos. Šiuo metu energiją gamina 14 reaktorių, veikiančių penkiose jėgainėse, kurios gamina tik 40% Ukrainai reikalingos energijos. Kaip žinoma, Černobylio jėgainės sprogimas ir po to padidėjusi radiacija nužudė apie 8,000 žmonių. Trys reaktoriai buvo uždaryti visam laikui, tačiau vadinamas trečiasis reaktorius po penkis mėnesius užtrukusių taisyčių būsiąs paleistas. Užsienio stebėtojai kalba, kad Ukraina, kai tik jai reikia pinigų,

šantažuoja Europos šalis, gąsdindama jas savo Černobylio jėgaine, kurią ji žadėjo uždaryti dar 1995 m.

• Naujojo Argentinos prezidento *Fernando de la Rúa* inauguracija įvyks gruodžio 10 d., tačiau jis jau sudarė ministrų kabinetą. Jame yra keturi ekonomistai.

• Prancūzija ir Britanija paskelbė, kad Europos saugumui ir toliau rūpinsis NATO, tačiau nutarta sudaryti vadinamąjį greito reagavimo korpusą iš 60,000 vyrų. Šis karinis dalinys bus naudojamas Europos gynybai.

• Venesuelos parlamentas paskelbė naują konstituciją, kuri leidžia neseniai išrinktam prezidentui *Hugo Chavez* eiti pareigas iki 2012 metų. Opozicija reikalauja surengti referendumą ir panaikinti naująją konstituciją.

KARAS – NE KARO METU

(Atkelta iš 1 p.)

skiriamas nuo žmonių likimo, bet su paprasčiausiomis šachmatų figūromis, už kurias gal kažkas pagirs, gal slapta užmokės. O gal vadovaujamasi tokiu posakiu: "Nėra valstybinės įmonės, nėra ir galvos skausmo, o visa kita tepasikaria." Šiauliuose, Kaune ar Klaipėdoje kinai, danai ar švedai atleidžia darbuotojus, nemoka algų, nors jiems langus ir daužo. Anų šventa privati nuosavybė - ne Seimo, Vyriausybės ar Prezidento reikalas. Nepatinka dirbti pas kinietį, nedirbk - jis atsiveš savos darbo jėgos.

Ir kaip sugebama kvailinti žmones: "Bus investicijų, bus darbo, suksis kapitalas". O iš kur, gal iš "dovanų karaliaus" kris doleriai, markės, frankai? Tik nepasakoma, kiek už vieną įdėtą dolerį bus norima išvežti. Gal du, penkis, o gal ir visą dešimtį? Ne iš dangaus nukritusius, o išsunktus ir pavogtus iš patiklių ir darbščių. Kuris darbo, aplinkos apsaugos ar valstybinės kalbos inspektorius įėjo į užsieniečiui priklausančią įmonę ir apgynė Lietuvos valstybės bei Lietuvos piliečių teises? Tokių dar neteko girdėti ir, matyt, dar greitai negirdėsime, nes štai kaip greitai išmokome šaukti samdytų krepšininkų garbei:

- Boovei - dievas! Edney - dievas!

Šauksim ir Bumgarner garbei:

- Naftos dievas!!!

Lietuvos turto prekeiviai džiaugiasi: pagaliau Lietuva gavo strateginį investuotoją. O juk yra priešingai: tai pagaliau "Williams International" gavo Lietuvą ir dar su kraičiu - pagal buvusio Ekonomikos ministro Juliaus Ve-

selkos teiginį - 8 milijardų litų vertės naftos gamyklą su visais vamzdiniais bei solidų piniginių išpareigojimą - nors iš žemės iškask ar paskolink daugiau kaip 2 milijardus 600 milijonų litų.

Šiaip per lietuviškas vestuves ir neblogi piršliai už vieną jaunąją susilaukia bausmės - simbolinių kartuvių. O kokios bausmės prireiks "piršliams, konsultantams, tarpininkams" ir kitiems aukščiausioje valdžioje esantiems pareigūnams, galėjusiems pasipriešinti, bet to nepadariusiems? Kiek gėdingų sandėrių dar bus sudaryta? Ar ne laikas "privatizuotojams", pardavusiems už vieną litą "Lietuvos kurą" tikrai išrašyti "vilko bilietą". Kokių apdovanojimų ar pensijų verti Ūkio ministrai, Valstybės kontrolės vadovai, taip aplaidžiai vykdę tiesioginę savo pareigą - valstybės turto apsaugą? Ir kas gali patikėti, kad visa tai atsitinka tik dėl aplaidumo, o ne dėl korupcijos? Ne pirmą kartą svetimi dievai ir dievukai ateina į išpurentą dirvą, pasiima pinigų, medalius ir išeina, o savas vargas lieka. Tik dar didesnis.

Nesu nusiteikęs prieš garbingas ir valstybei naudingas užsienio investicijas. Tegul patikimi investuotojai priimtinomis ir aiškiomis sąlygomis stato reikalingas įmones, diegia pažangias technologijas, kuria naujas darbo vietas. Bet kai abejotinių investicijų priedanga užkariaujama vidaus rinka, monopolizuojamos strateginės ūkio šakos, tūkstančiai žmonių praranda būtinas socialines garantijas, tokie "svečiai" nėra pageidautini, o juos pa-

sikvietusieji ar remiantieji gali būti prilyginami valstybiniams nusikaltėliams. Be patikimų ekonominių, socialinių bei tautinių garantijų, be neginčijamos valstybinės kontrolės, jokie investiciniai projektai neturėtų būti sudarinėjami ir pasirašinėjami.

Tikriausiai šiais tamsiais vėlyvo rudens vakarais dauguma šeimų sėdi prie televizorių ir klausosi protingų (arba tik vaizduojančių protinus) politikų, valstybės vadovų kalbų ir negali nesistebėti kai kurių kalbėtojų nesusi-gaudymu, kas jie patys yra ir kam kalba. Štai vienas garbus vadovas sako:

- Valdžia yra tam, kad surinktų mokesčius ir juos paskirstytų.

Kitas pasiguodžia:

- Jei žmonių klausytume, tai nieko nepadarytume.

Nors iš paprasčiausio istorijos vadovėlio žinoma, kad valstybės svarbiausia paskirtis yra užtikrinti jos piliečių politinį, kultūrinį, turtinį, socialinį ir kitą saugumą, o mokesčiai - tik viena iš priemonių išlaikyti valdymo aparatą bei vykdyti valstybines programas. O jeigu kas nors save pakelia aukščiau visuomenės, galima jį tik užjausti dėl būsimo gėdingo kritimo. Valstybės turime tiek, kiek joje yra visų rūšių saugumo garantijų žmonėms. O jeigu žmonių gyvenimo sąlygos prilygsta karo sąlygoms, tai valstybės likimas - tikrai nepavydėtinas.

Tačiau geresnio valstybės raidos posūkio viltis yra, nes visų sprendimų galutinis raktas vis tik priklauso tautai. Lieka tik klausimas, kada juo išmoksime tinkamai naudotis?

Apie Lietuvos laikraščius NESUPRANTAMAS "LIETUVOS AIDO" ELGESYS

Šių metų rugpjūtyje, būdamas Vilniuje, lankiausi "Lietuvos aid" redakcijoje. Ten su vyr. redaktorium Rimanu Varnausku aptarėme dienraščio leidybos sunkumus bei jo platinimo problemas, dienraščio kassavaitinių siuntų į JAV vėlavimą.

Dėl didelių skolų "Lietuvos aid" leidybai atsidūrus netoli bankroto ribos, dar pernai pranešiau bendrovės direktorei Linai Belevičienei, kad dalį prenumeratos lėšų laikysiu "Lietuvos aid" sąskaitoje Čikagoje, kad dienraščio leidybai sustojus, bent dalį prenumeratos mokesčio galėčiau grąžinti prenumeratoriams ir nebūčiau apkaltin-

tas, kaip šio laikraščio įgaliotinis dėl pinigų negrąžinimo. Taip jau buvo atsitikę "Gimtojo krašto" platintojui Čikagoje, kai laikraščiu nustojo eiti metų pradžioje, prenumeratoriams liko nesugrąžinta 75% metinės prenumeratoros.

Pokalbyje su "LA" vyr. redaktoriumi paaiškėjo, kad JAV prenumeratorių skaičiui nukritus iki 108 (1993 m. buvo virš 400), JAV įgaliotinio pareigos - nebereikalingos. Sugrįžus iš Vilniaus, 1999 m. rugpjūčio 20 d. faksu gautas "Lietuvos aid" bendrovės direktoriaus A. Patamsio laiškas, kuriame prašoma kuo greičiau pervesti

visus iš prenumeratorių surinktus pinigus į "Lietuvos aid" sąskaitą Vilniaus banke. Vykdydamas šį nurodymą, rugpjūčio 26 d. pervėdžiau visus \$5,510.31 sąskaitoje esančius pinigus į Vilniaus banką, uždarydamas "Lietuvos aid" sąskaitą Čikagoje.

Tuo metu atėjo ir naujas "Lietuvos aid" prenumeratoros kainaraštis, kuriame pranešta, jog metinis prenumeratoros mokestis pakeltas daugiau, negu dvigubai. Kai metinė prenumerata pašoko nuo 170 iki 360 JAV dolerių, pasidarė visai aišku, kad įgalio-

(Nukelta į 5 p.)

PASAULIS IR LIETUVA

* **ĮVERTINIMAI.** "Central Europe economic review" atliko žinomų ekonomistų apklausą, kurioje buvo vertinama 27 Vidurio ir Rytų Europos valstybių bei NVS šalių ekonominė padėtis. Pagal ekonominės raidos perspektyvas Estija užėmė penktą vietą, Latvija - šeštą, Lietuva - septintą; pagal ekonomikos pajėgumą: Estija - ketvirtą vietą, Latvija - septintą, Lietuva - devintą; pagal išsijungimo į pasaulinę ekonomiką rezultatus: Estija - ketvirtą, Lietuva - septintą, Latvija - aštuntą; pagal kainų pastovumą: Estija - antrą, Latvija - trečią, Lietuva - šeštą; pagal valiutos kurso stabilumą: Estija - trečią, Latvija ir Lietuva - pasidalijo šeštą vietą; pagal politinį pastovumą: Estija - trečią, Latvija - penktą, Lietuva - septintą. "Heritage Foundation" ir "Wall Street Journal" ekonominės laisvės indekse 2000 metams tarp 161 pasaulio šalies Estija užėmė 22 vietą, aplenkdamą Daniją, Norvegiją ir Švediją. Latvija užėmė 44 vietą, Lietuva - 61. (BNS)

* **ŽUDIKAS GYVENA IZRAELYJE.** Radviliškio rajono apylinkės vyriausiasis prokuroras K. Ačas pranešė, kad į prokuratūrą kreipėsi šiaulietė G. Šikšnūtė-Navickienė, prašydama iškelti baudžiamąją bylą Semionui Berkiui dėl jos šeimos sunaikinimo. Semionas Berkis, vėliau pasivadinęs Burkovu, nuo 1988 metų gyvena Izraelyje. Šikšnių šeima pokario metais gyveno Radviliškio rajono Notiniškio kaime. S. Berkis-Burkov dirbo Šiaulėnų valsčiaus NKVD skyriaus viršininku. Šikšnių šeima nukentėjo itin skaudžiai: 1945 m. buvo nušautas tėvas; mama ir ji ištremtos į Sibirą; žuvo trys broliai; ištremta ir jos sesuo su vyru ir dukra. Berkio-Burkovo nurodymu daug žmonių nužudyta arba ištremta į Sibirą. S. Berkis-Burkov prisidėjo ir prie partizanų žudymo. Prokuratūra prašo atsiliiepti asmenis, nukentėjusius nuo S. Berkio-Burkovo ir jo parankinių. Tikimasi, kad Izraelis išduos nusikaltėlių. (ELTA)

* **SOVIETŲ SAJUNGOS GYVENTOJAI - LATVIJOJE?** Latvijos pilietybės ir migracijos reikalų valdybos viršininko pavaduotojas Andris Lejinis pranešė, kad šiuo metu maždaug 110 000 Latvijos gyventojų dar nepasikeitė buvusios SSSR pasų į Latvijos nepiliečių pasus. (INTERFAX/BNS)

* **KARALIAUČIAUS KRAŠTO OKUPACIJA - NEĮTEISINTA.** Laikraštis "Moskovskij komsomolec v Kaliningrade" pranešė, kad "Kaliningrado sritis" - vienintelė Rusijos valda, kurios statusas niekur juridškai neįteisintas. Tyrimą atliko teisininkų grupė. Srities statusą gali nustatyti patys jos gyventojai, nereikia to derinti su Rusijos sostine. (BNS)

* **POŽIŪRIS Į RUSIJOS AGRESIJĄ.** Tarptautinio valiutos fondo direktorius Michel Camdessus Madride pareiškė, kad "karinė kampanija Čėčėnijoje lieka prievartinė, o visuomenės nuomonė apie ją labai negatyvi, ir mes negalėsime ateityje teikti Rusijai finansinę pagalbą, jei likęs pasaulis to nenori". Camdessus nuomone, Rusija Čėčėnijos problemas turėtų spręsti laikydamasi žmogaus teisių, ieškoti kitų šio sprendimo kelių. (ITAR - TASS)

* **GUDIJOS SURUSINIMAS.** Jungtinių Tautų organizacijos ir Baltarusijos pareigūnų parengtoje ataskaitoje pažymima, kad nuo 1995 m., kai rusų kalbai Baltarusijoje buvo suteiktas valstybinės kalbos statusas, baltarusių kalbos naudojimo sfera labai susiaurėjo. Ji išnyko valdžios institucijose, sumažėjo mokyklų su dėstomąja baltarusių kalba, o rusakalbių mokyklų 1995-1999 m. padaugėjo nuo 11 iki 44 %. Ataskaitos autorių nuomone, Baltarusijoje nėra pakankamos baltarusiškai kalbančių žmonių masės, kuri reikalinga šios kalbos išsaugojimui. (BelaPAN)

* **SUTARTIS TARP RUSIJOS IR GUDIJOS - NEĮTEISĖTA.** Baltarusijos 13-jo šaukimo Aukščiausiosios Tarybos eilinėje sesijoje buvo nagrinėjami Baltarusijos ir Rusijos sąjunginės valstybės sudarymo klausimai. Visi sesijos dalyviai vieningai sutarė, kad pasirašius sutartį dėl Sąjunginės valstybės sudarymo, ji neturės teisinės galios. Tai paaiškina ma tuo, kad pažeidžiama galiojanti Baltarusijos konstitucija. Be to, prezidento Aleksandro Lukašenkos įgaliojimai yra pasibaigę 1999 liepos 21 dieną. (BelaPAN)

* **PASIKĖSINIMAS Į KAZACHSTANĄ.** Kazachstano nacionalinio saugumo komiteto atstovas Serik Beisekov pranešė žurnalistams apie 22 žmonių grupės veiksmų tyrimą. Pasak jo, sąmokslininkų grupės organizatorius Ust Kamenogorske Rusijos pilietis Viktor Kazemerčiuk, prisistatantis Pugačiovo pavarde, prisipažino, kad jis norėtų atskirti nuo Kazachstano rytinę dalį ir įkurti čia autonomiją. (ITAR - TASS)

* **RUSAI PERKA LATVIJOS LAIVYNĄ.** Latvijos privatizavimo agentūros generalinis direktorius Janis Naglis informavo, kad didžiausią susidomėjimą "Latvijas kugniecība" (Latvijos laivynas) privatizavimu rodo Rusijos kompanija "Lukoil Tankers". J. Naglis neatmetė galimybės, kad "Lukoil Tankers" įsigys 44 % "Latvijas kugniecība" akcijų. (BNS)

ALT VEIKLA VAŠINGTONE – PARAMA LIETUVAI

(Pabaiga. Pradžia - 44 nr.)

Raginame Senatą suruošti dar vieną apklausą Baltijos valstybių klausimu.

JBANC organizavo laiškų rašymą į Amerikos žiniasklaidą, kad būtų paminėta Ribentropo-Molotovo pakto neteisybė ir jos pasekmės. Siekiame, kad Vokietija skirtų didesnę kompensaciją tiems asmenims, kurie buvo nacių priversti dirbti sunkiųjų darbų stovyklose Antrojo pasaulinio karo metu. Šiu klausimu dirbame kartu su Amerikos lenkų kongresu.

Kitas projektas – skatinti JAV Senato ir Atstovų Rūmų energetikos komitetus skirti daugiau lėšų branduolinių jėgainių saugumo didinimui Vidurio ir Rytų Europoje. Tokios lėšos padėtų Lietuvai spręsti Ignalinos jėgainės problemas.

JBANC suruošė dar vieną neeilinės reikšmės pobūvį. Kongreso patalpose buvo suruošti pusryčiai, skirti pagerbti *Baltic Caucus* narius ir paraginti likusius Kongreso narius prisijungti. Pusryčiuose dalyvavo virš 150 žmonių. Daug jų buvo Kongreso nariai ir darbuotojai. Dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadoriai. Pagrindinę kalbą pasakė tuo metu viešėjęs Estijos prezidentas Lennart Meri. Šiame susitikime dalyvavęs dr. J. Račkauskas pristatė senatorių *D. Durbin*.

**Algirdo Rimo pranešimas
XIII Amerikos lietuvių
kongresui ir 59-ajam
ALT suvažiavimui**

Šis pobūvis buvo labai nudingas, nes jis sudarė nepaprastą progą iškelti Baltijos valstybių interesus politiškai įtakingų amerikiečių publikai.

Tačiau Kongreso nariai tik tada rimtai domisi, kai į juos kreipiasi jų apskrities ar valstijos rinkėjai arba grupės, teikiančios jiems aukas rinkimų kampanijai. Todėl vien Vašingtone veikiantys asmenys jų per daug nedomina. Iki šiol ALTo įvaizdys yra geras: esame tautinės krypties organizacija, kuri sugeba įtakoti nemažam balsuotojų skaičiui.

Labai sunkus darbas – lėšų telkimas JBANC veiklai. Atsižvelgus į ribotas ALT pajamas, lietuvių metinis įnašas JBANC buvo sumažintas nuo kokių \$23,000 iki \$16,500. Latviai, kurie buvo pasiruošę skirti daugiau kaip \$27,000, dėl lietuvių mokesčio sumažinimo, savo dalį taip pat sumažino iki \$25,000. Šiemet JBANC sąmata nukrito iki \$60,000. Todėl begalėsime išlaikyti tik vieną nuolatinį tarnautoją. Begalėsime rečiau palaikyti santykius su Kongresu, rečiau redaguoti kompiuterinio tinklo puslapį, rečiau leisti apžvalginį leidinį "Chronicle" ir atsisakyti kitos

platesnės veiklos. Kitais metais, jei lietuvių mokestis toliau išliks toks, kaip šiais metais arba dar labiau sumažės, latviai ir estai greičiausiai irgi sumažins savo įnašus, kad "susilygintų" su mumis. Tai būtų labai kenksminga visų mūsų interesams, nes JBANC veikla tikrai susilpnėtų. Ir toks susilpnėjimas įvyktų rinkiminiais metais, kai turime retą progą paveikti JAV politiką Amerikos lietuvių ir Lietuvos labui. Todėl, labai reikia padidinti lietuvių finansinį įnašą į JBANC. Jei mūsų įnašas būtų didesnis, latviai ir estai taip pat, suaukotų daugiau. Kaip tai padaryti, reikia visiems apmąstyti ir aptarti. Dar nepervėlu sutelkti daugiau lėšų. Bet jei to nepadarysime ir nesugebėsime dirbti bendromis jėgomis, tai kils pavojus prarasti savo įtaką Vašingtone.

Baigsiu pranešimą mintimi, kurią jau esu išsakęs perėjais metais. Dabar ne laikas nuleisti rankas. Lietuva laisva, bet tą laisvę reikia išsaugoti. Būdami Amerikos piliečiais, turime retą progą paveikti pasaulio galingiausios valstybės politiką ir ją nukreipti teigiama kryptimi, padėti mūsų protėvių žemei spręsti aktualias dabarties problemas. Padėkime Lietuvai išlikti laisvai, saugiai, ir savarankiškai ateityje.

sako į JAV ir Kanados prenumeratorių laiškus? Kodėl taip ignoruojami užsienio lietuviai? Toks "Lietuvos aidas" leidėjų elgesys griauja bet kokią pasitikėjimą dienraščiu, jo administracija, finansinė atskaitomybė, meta tamsų šešėlį ir kitai Lietuvos spaudai.

Bronius Juodelis
Buvęs "Lietuvos aidas" igaliotinis

NESUPRANTAMAS "LIETUVOS AIDO" ELGESYS

(Atkelta iš 4 p.)

tinio pareigos nebereikalingos. Pasiunčiau pareiškimą bendrovės direktoriui Algimantui Patamsiui, kad nuo rugsėjo 1d. pasitraukiu iš šių pareigų. Jokio atsakymo, ar padėkos už beveik 8 metų darbą nesulaukiau.

Paskutinė "Lietuvos aidas" 1999.09.26 laida buvo gauta rugsėjo gale. Po to iki šiol "Lietuvos aidas" nebe gauna nei JAV, nei Kanado-

je gyvenantys prenumeratoriai, nors dauguma jų yra apmokėję iki šių metų pabaigos, o Adelė Vaitiekūnas net iki 2000 0815.

Iš Interneto žinome, kad "Lietuvos aidas" tebeleidžiamas. Kodėl jo nebe gauna užsisakiusieji? Kodėl "Lietuvos aidas" leidėjai nutraukė dienraščio siuntinėjimą be jokio paaiškinimo ar pranešimo? Kodėl "Lietuvos aidas" neat-

SKAITYKITE "VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTĮ"

Neseniai "Valstiečių laikraščio" vyr. redaktorius Jonas Švoba pakvietė mane būti jų laikraščio atstovu Jungtinėje Amerikos Valstijose. Žinodamas "Valstiečių laikraščio" tvirtą finansinę padėtį ir didelį tiražą, matydams jo informatyvų, demokratinį, patriotinį ir Lietuvos gerovei skiriamą turinį, sutikau imtis šių pareigų. Man pavesta surinkti prenumeratorius, mokėti teikti konsultacijas ir tvarkyti finansinę atskaitomybę.

Nežinau, ar Jūs toliau liksite "Lietuvos aidas" skaitytoju, kai prenumeratorius mokėsite – toks aukštas ir šio laikraščio pristatymas – nepastovus. Todėl kviečiu 2000 metams prenumeruoti plačios apimties "VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTĮ", kuris kartą per savaitę oro paštu siunčiamas JAV prenumeratoriams.

"Valstiečių laikraščio" prenumerata: metams – 150 USD, pusei metų – 75 USD, 3 mėnesiams – 40 USD,

įskaitant ir jo šešis priedus per mėnesį. Prenumeratos čekius prašau rašyti "Valstiečių laikraštis" vardu ir siųsti man, šiuo adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. (630) 986-1613

Su geriausiais Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų linkėjimais!

Bronius Juodelis
"Valstiečių laikraščio" atstovas JAV

ALTS Los Angeles skyriaus veiklos 50-metis

Antanas Maželka

2

Birželio pabaigoje Aleksas Kiršonis surado pardavimus pastatus. Pasirašius sutartį ir sumokėjus pirmąjį įnašą, Lietuvių Tautiniai namai nupirkti. Tais pačiais metais skyriaus narių iniciatyva, vadovaujant A. Kiršoniui, juose įsteigtas Lietuvių kredito kooperatyvas. Tai buvo didelis palengvinimas naujakuriams, galimybė saugiai ir geromis sąlygomis tvarkyti savo santaupas ir pasikolas.

Toliau labai suglaustai paminėsiu, ką skyrius rengė Lietuvių Tautinių namų salėje ir kartais – Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Lietuvos prezidento Antano Smetonos sukakčių minėjimai:

18 metų mirties minėjimas, kalbėjo Lietuvos gen. garbės konsulas dr. J. Bielskis;

20 metų mirties minėjimas, kalbėjo Lietuvos gen. garbės konsulas dr. J. Bielskis;

100 metų gimimo minėjimas, kalbėjo svečias iš Čikagos, inž. Jonas Jurkūnas;

40 metų mirties minėjimas, kalbėjo Lietuvos gen. garbės konsulas inž. V. Čekanauskas;

45 metų mirties minėjimas, kalbėjo dr. Povilas Švarcas. Po paskaitos buvo rodomas filmas apie prezidento Antano Smetonos gyvenimą;

120 metų gimimo ir 50 metų mirties minėjimas, kalbėjo žurnalistas, redaktorius Karolis Milkovaitis;

125 metų gimimo ir 55 metų mirties minėjimas, kalbėjo inž. Eugenijus Bartkus.

Tautos švenčių minėjimai

Jų prelegentais buvo: daugelį kartų – Lietuvos gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, buvęs ALT s-gos LA skyriaus pirm. Feliksas Masaitis, viešnia iš Čikagos Matilda Marcinkienė, viešnia iš Čikagos Vida Jonušienė, jaunesnės kartos atstovas Tadas Dabšys, L. Kriaučeliūno fondo premijos laimėtojas, ALT vicepirmininkas, skautas, bendruomenininkas ir kitų organizacijų aktyvus veikėjas, istorikas Vincas Trumpa, žurnalistas, redaktorius Karolis Milkovaitis, režisierius Petras Maželis.

"Dirvos" sukakčių bei "Dirvai" paremti renginiai:

"Dirvos" 50 metų jubilee-

jus. Prelegentas – svečias iš Čikagos ALT s-gos pirm. inž. Jonas Jurkūnas;

"Dirvai" paremti vakaras. Prelegentas – inž. Antanas Mažeika;

"Dirvos" 60 metų jubiliejinis balius. ALT s-gos pirmininkė Emilija Čekienė dalyvavo minėjime ir tarė sveikinimo žodį;

"Dirvos" 65 metų jubiliejaus minėjimas ir balius. Prelegentas – Lietuvos gen. garbės konsulas inž. Vytautas Čekanauskas. "Dirvai" paremti suaukoti 625 doleriai.

"Dirvos" 70 metų suakutvinis banketas. Prelegentas Dr. Leonas Kriaučeliūnas. "Dirvos" vajaus metu surinkta daugiau kaip 10 tūkst. dolerių.

"Dirvos" 75 metų jubiliejaus ir spaudos rėmimo vajaus atidarymo popietė. Ją surengė specialus, iš skyriaus narių išrinktas komitetas, kuriam pirmininkavo Jonas Petronis. Surinkta 4,459 dol. aukų.

"Dirvos" deimantinis jubiliejus. Prelegentė – viešnia iš Čikagos, "Dirvos" vajaus centrinio komiteto pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė. Vietinio komiteto pirmininkas Jonas Petronis įteikė ponai I. Kriaučeliūnienei 15 tūkst. dol. čekį.

"Dirvos laureatų pagerbimai:

Pagerbta "Dirvos" romano konkurso laureatė, rašytoja Alė Rūta-Arbienė.

Pagerbti "Dirvos" novelės konkurso laureatai rašytojai: Jurgis Gliuda ir Andrius Mironas.

Suruošta literatūrinė popietė "Dirvos" novelės konkurso laimėtojai laureatei rašytojai Petronėlei Orintaitei pagerbti.

Pagerbta "Dirvos" novelės premijos laureatė Marija Tubelytė, atskridusi iš Taiwan.

Įvairūs kiti renginiai:

1962 m. surengtas svečio iš Europos – Valterio Banaičio susitikimas. Jame svečias perskaitė pranešimą apie tuometinę būklę Lietuvoje.

1963 m. vasario 16 d. proga į Lietuvių Tautinius namus pakviesti svečiai: Lietuvos atstovas iš *Washington, D.C.* J. Kajeckas, Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano – Stasys Lozoraitis jr. ir iš Čikagos – ALTS sekretorius inž. E. Bartkus.

Valdas Samonis

4

Naujas valstybės vaidmuo:
institucijų ugdymas

Apibūdiniu keletą svarbiausių kertinių sąvokų, pagrindinių motyvų bei kryptių.

Pirmiausia svarbu numatyti ūkio pertvarkymo strategiją. Strategija yra ne kas kita, kaip tam tikrų tikslų užsibrėžimas ir pasirinkimas priemonių, kuriomis stengiamės juos įgyvendinti. Pavydžiui, visiems aišku, kad pertvarkant Lietuvos ūkį reikia pereiti prie rinkos ekonomikos. Tačiau išmaišęs beveik visą pasaulį skersai ir išilgai, vienintelio rinkos ekonomikos modelio neradau. Kiekviena šalis arba tarpusavyje glaudžiai susijusių šalių grupė, kaip, pavydžiui, Europos Sąjunga, turi savitus rinkos ekonomikos modelius.

Pakalbėkime apie du pagrindinius, labiausiai išryškėjusius modelius. Vienas iš jų yra konkurencijos principu paremta rinkos ekonomika, atvira pasauliui, kurioje valstybė atlieka tam tikrą vaidmenį. Jos institucijos rūpinasi švietimu, sveikatos apsauga, teisinių ir socialinių sąlygų sudarymu rinkos ekonomikai, valstybės įvairių pasaulyje. Tai ypač svarbu, kad būtų ga-

lima prekiauti su pasauliu geromis sąlygomis, kad pasaulis žinotų ir vertintų mūsų laimėjimus. Tai vakarietiškas rinkos ekonomikos modelis.

Kitas didelis modelis yra Lotynų Amerikos arba korporacinis biurokratinis kapitalizmas, kuris pasireiškia tuo, kad Vyriausybė gana glaudžiai "bendradarbiauja" su verslu. Yra tam tikras kiekis firmų, kurios turi labai gerus ryšius su ministrais ir dažnai lankosi pas juos ir tie ministrai neretai tiesiog atlieka "gerų dėdžių" funkcijas. Šitas korporacinis "draugų" kapitalizmas angliškai yra vadinamas *crony capitalism*. Toks modelis, kaip rodo 200 metų trunkanti rinkos ekonomikos istorija, vis dėlto nėra pats optimaliausias. Konkurencija paremtas Vakarų tipo kapitalizmas yra ne tik demokratiškesnis, bet ir ilgainiui duodantis daug geresnius rezultatus. O tai sąlygoja ekonomikos augimą ir gerbūvio kilimą. Deja, kai kurios iš pokomunistinių valstybių jau aiškiai pasuko korporacinio Lotynų Amerikos tipo kapitalizmo keliu. Pirmiausia šiuo atveju minėtina Rusija. Septynioms didžiosioms finansų ir pramonės grupėms vadovauja tokie "bosai", kurių pagrindinis tikslas yra išpešti iš

"motinos Rusijos" kuo daugiau naudos – kuo mažesne kaina. O tai galima padaryti, suartėjus su Vyriausybe ir sudarant tokius sandėrius, kurie būtų neįmanomi, esant skaidriai konkurencijai. Lietuvos pasirinkimas turi būti aiškus: reikia eiti į vakarietišką rinkos ekonomiką.

Antrasis ūkio pertvarkymo strategijos elementas yra priemonės, kurias naudojame tikslui pasiekti. Pasirinkime vieną tokį kertinį elementą, kuris yra labai svarbus, bet kurio vaidmuo nėra tinkamai suprastas daugelyje šalių, tarp jų – ir Lietuvoje. Kalbu apie valstybės vaidmenį. Sovietmečiu valstybės vaidmuo buvo didžiulis: atrodė, kad valstybė yra vos ne visagalė. O dabar kai kam atrodo, kad jeigu einame į rinkos konkurencinę ekonomiką, tai valstybė jau visiškai nieko negali. Atseit, dabar jos vaidmuo ūkyje jau yra lygus nuliiui, nes "viską reguliuoja pati rinka"? Ne, absoliučiai ne! Manantieji, kad valstybės vaidmuo – nulinis, praktiškai turi omenyje kažkokį Gariūnų turgaus tipo kapitalizmą, kuris iš pradžių gal ir veikė, tačiau ilgesniam laikui nebūtų priimtinas. Suprantama, kad vyriausybės vaidmuo, einant į Vakarų tipo rinkos

ekonomiką, pasikeičia, tačiau jis jokių būdu negali būti nulinis.

Komunistinio tipo šalių, o iš dalies ir trečiojo pasaulio ekonomika buvo paremta visagalės (*omnipotent*) valstybės principu, pagal kurį valstybė mikro lygyje valdo ekonomiką: per industrinę politiką nustato, kokia turi būti ekonomikos struktūra. Vėliau, pasikeitus nuomonei, ji skiria lėšas, teikia subsidijas, arba, didindama muitus, skatina tam tikrų pramonės šakų ar net įmonių vystymąsi, argumentuodama tai būtinybe remti naujas, ką tik atsiradusias pramonės įmones ir šakas (*infant industry arguments*). Jas, atseit, reikia puoselėti, negalima leisti konkurencijai jas nušluoti ir t. t. Tai toks apytiksliai buvo valstybės vaidmens filosofinis ir ekonominis pagrindimas komunistinėje santvarkoje ir kai kuriose išdarytose arba nutolusiose nuo rinkos modelio trečiojo pasaulio valstybėse.

Dabar valstybė turi prisiminti vaidmenį, kuris yra daug efektyvesnis, matuojant pagal ilgalaikės plėtros strateginius

kriterijus. Jis reikalauja žymiai aukštesnės kvalifikacijos, negu iš sovietinio tipo ekonomikos valstybininkų. Reikia susilaikyti nuo sovietinio valdymo, nuo industrinės politikos, bet užtat intensyviai kurti sąlygas ūkiui vystytis. Čia kalbu apie įstatymų leidybą ir teisinių sąlygų kūrimą. Institucijų kūrimas ir jų plėtra yra nepaprastai svarbūs būtent šiame ant-rame pokyčių etape, kai patys pagrindai lyg jau ir sukurti, tačiau tos institucijos gerai neveikia arba jos vis dar yra persunktos sovietine mąstysena. Net ir Pietryčių Azijos krizė įvyko todėl, kad ten valstybės vaidmuo nebuvo pakankamai gerai suprastas arba nepakankamai gerai išplėtotas. Pietryčių Azijoje ryšiai tarp Korėjos "chaebols" (didelių firmų susivienijimų) ar net Japonijos "keiretsu" ir vyriausybės buvo gana glaudūs. Todėl ne tik užsienio, bet ir vietiniams investuotojams gana sunku buvo numatyti, kaip tos įmonės plėtosis, ar jos iš tikrųjų tokios veiklios ir stiprios, kaip pačios sako, ar jų stiprumas remiasi tikrai "dėdžių" turėjimu ministerijose.

KUNIGAS ALFONSAS LIPNIŪNAS
PAGERBTAS STUTTHOF'E

Šiomet Lenkija atkreipė dėmesį į nukankintuosius nacių koncentracijos stovyklose. Rugsėjo 5 d. Valstybinis Stutthof'o muziejus surengė ypatingas iškilmes, kuriose buvo iškilmingai paminėti pirmieji nacių atvaryti lenkai, kuriems teko pradėti statyti Stutthof'o lagerį. O minint nukankintus kunigus, buvo melstasi ir už kun. Alfonsą Lipniūną, kuris, kaip Lietuvos įkaitas, buvo įkalintas Stutthof'e.

Panevėžio katedros klebonas msjr. Juozapas Antana-

vičius, pagal vyskupo K. Paltaroko testamentinę valią perkėlė kun. Alfonsą Lipniūną palaikus iš Pucko į Panevėžį ir palaidojo jį katedros šventoriuje. Dabar jis rūpinasi, kad kun. A. Lipniūnas būtų paskelbtas Palaimintuoju. Minėtose Stutthof'o iškilmėse dalyvavo ir msjr. J. Antanavičius. Buvo atkreiptas ypatingas lenkų dėmesys į kun. Alfonsą Lipniūną. Būdamas Stutthof'o kaliniu ir mokėdamas lenkų kalbą, jis labai nuoširdžiai teikė lenkams religinius patarnavimus ir buvo

jų mėgiamas.

Žinoma, kanonizacijos kelias palengvės ir pagreitės, jei prisidės visuomenė. Visus, kurie pažinojote kun. Alfonsą Lipniūną arba ką nors apie jį žinote, prašome siųsti savo pasisakymus šiuo adresu: Msjr. J. Antanavičius, Vysk. Paltaroko g. 12, Panevėžys, LT-5300. Pasisakymai bus prijungti prie bylos.

Lietuviams būtų didelis džiaugsmas, jei Lietuvos jaunimo dvasios vadas, kun. Alfonsas Lipniūnas būtų paskelbtas Palaimintuoju. P.N.

Kad šviesioji žvaigždė vestų
žmoniją į Betliejų ir gimęs Kūdikėlis
Jėzus gausiomis malonėmis laimintų
lietuvių tautą, mūsų artimuosius,
draugus ir pažįstamus

linki

Elena ir Karolis Milkovaičiai

Yorba Linda, CA

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 2000 METŲ!

Visiems tautiečiams ir visiems Lietuvių
Tautinių kapinių sklypų savininkams linki

ČIKAGOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ
VADOVYBĖ-DIREKTORIAI:

Pirmininkas Julius R. Kuzas, vicepirm.
Grožvydas Lazauskas, sekr. Motiejus
Batutis, išd. Hildė Kuzas, direktoriai –
Dennis Simėnas, Ramūnas Buntinas,
Vytautas Yotka, Emma Petraitis, Robert
Sebastian, Rūta Simėnas. Administratorius
– Saulius Balsys.

(Kapinės įsteigtos 1911 metais)

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS
8201 South Kean Avenue
Justice, Illinois 60458-1720

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, restorano lankytojams, o taip pat visiems Cleveland, OH ir apylinkių lietuviams geriausius Šv. Kalėdų sveikinimus ir 2000 metų linkėjimus siunčia

REINECKER'S
BAKERY

SAVININKAI –
RICHARD ir MAGDALENA REINECKER
PARTY'S CENTER AND CATERING
Free Way Drive, Macedonia, Ohio 44056
Tel. 330-467-2221

Jaunimo puslapis

LAIMINGOS AŠAROS

Žavinta Maleckaitė
"Aušros" aukštesniosios
lituanistinės mokyklos
10-ojo skyriaus mokinė

Kartą gyveno senelė ir senelis. Jie abu buvo labai seni, neturtingi, gyveno mažoje trobelėje. Bet jie turėjo vieną gražią dukrelę Juliją. Ji buvo jų džiaugsmas. Mergaitė buvo labai darbšti, padėdavo jiems darbus dirbti, klausydavo tėvelių.

Vieną dieną ji išėjo uogauti ir išgirdo kažką verkiant labai gaudžiu balseliu. Julija ėjo tuo taku, kur balsas ją vedė. Priėjusi pamatė, kad verkia žaltys. Julija jo klausia:

– Ko verki?

Ir žaltys papasakojo jai savo istoriją:

– Kadaisė aš buvau princas. Jojau keliu ir priekyje pamačiau gražią mergelę. Ji pasakė: "Pabučiuok mane ir tu būsi laimingas visą gyvenimą". Aš ją pabučiavau ir staiga pajutau, kad mažėju, o mano oda darosi šiurkšti ir

slidi. Tik po kiek laiko atsipeikėjau ir pamačiau, kad esu jau nebe toks, koks buvau. Aš – pavirtęs į žaltį, o ta mergelė – dingusi. Tada supratau, kad tai buvo ragana, kuri mane ir pavertė žalčiu. Todėl verkiu, kad aš jau niekad negalėsiu vesti, neturėsiu vaikų, ir niekas netikės mano istorija.

O Julija sako:

– Aš tikiu. Ką turiu padaryti, kad tu vėl atvirstum į tokį, koks buvai?

– Tu turi mane pabučiuoti.

Vos tik Julija pabučiuoja žaltį, prieš ją atsistoja gražus jaunas bernelis. Jis klausia:

– Ar tu norėtum ištekti už manęs?

Julija atsako:

– Žinoma. Juk tu esi gražus, jaunas princas. Pasakyk savo vardą.

– Mano vardas – Mindaugas. Noriu tau atsidėkoti, kad mane išlaisvinai. Turiu kaip nors atsilyginti.

– Vieno dalyko tenoriu: kad tu vestum mane ir pasiimtum mane ir mano tėvelius, kad jiems visko užtektų, būtų sotūs, šiltai apdengti ir nieko jiems netrūktų.

– Gerai. Bet pirmiausia turiu pranešti savo tėvams, kad nemiriau ir niekur nedingau. Turiu pranešti ir apie mūsų vedybas.

– Aš taip pat turiu pranešti savo tėveliams. Tai su-

sitiksime kitą dieną.

Ir jie nueina savo keliais. Julija viską išpasakoja, tėvai sutinka ir yra labai laimingi.

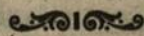
Julija ir Mindaugas vėl susitinka, vienas kitam viską pasipasakoja ir pradeda ruošti vestuvėms. Mindaugas sako:

– Tau ir tavo tėvams nereikia niekuo rūpintis. Aš pats viskuo pasirūpinsiu, ir po kelių savaičių mes galėsime susituokti. Bet pirmiausia tu turi susipažinti su mano tėvais.

Ir jie nueina į jo tėviškę. Prieina Mindaugo rūmus ir įeina vidun. Julija dairosi: kaip čia gražu! Prieina prie jo tėvų ir kalbasi. Jiems patinka šitoji mergelė, ir jie yra laimingi. Bet jau vakaras. Ji turi eiti namo. Mindaugas ją išlydi.

Ateina vestuvių diena. Jaunieji ruošiasi. Didžiausi stalai apkrauti maistu. Kūnigas laukia. Ji išeina, apsirengusi gražia, balta suknele. Tėvai verkia iš džiaugsmo, nes jie jau nebevargs, o savo dukters dėka gyvens laimingai.

Praeina dvi dienos. Vestuvės pasibaigia. Julijos tėvų daiktai jau atvežti į rūmus. Jų supuvusią trobelę nugriauna. Jie iki šios dienos gyvena Mindaugo rūmuose – laimingai, gražiai ir linksmai.

SKAUTŲ VYČIŲ KŪČIOS

Gruodžio 19 d., 5 val. p.p., Dievo Motinos parapijos svetainėje, Pilėnų skautai vyčiai kviečia visas seses ir brolius paminėti 50 metų nuo Neringos ir Pilėnų tuntų įkūrimo Klyvlende (*Cleveland*).

Pirmieji Klyvlendo skautai savo veiklą pradėjo 1949 metais. Per penkiasdešimt metų netekome daugelio iš jų. Praėjusį mėnesį atsisveikinome su vyr. skautininke a. a. Izabele Jonaitiene.

1968 metais atsirado skautų Kūčių tradicija. Prieš

Kūčias buvo lankomi liginiai. Šv. Kūčių vakarą susirinkę sesės ir broliai dainuodavo dainas, giedodavo, žaidė seną lietuvių tautos žaidimą – šiaudo traukimą. Beveik kiekvienais metais juos aplankydavo Kalėdų senelis. Susirinkdavo net iki šimto žmonių: skautai vyčiai ir vyr. skautai kartu su jaunaisiais skautais bei šeimų nariais.

Šiais metais ypač kviečiame atvykti tuos, kurie dalyvaudavo skautų vyčių Kūčiose nuo pat jų įkūrimo ir vi-

sus buvusius Pilėnų bei Neringos tuntų narius su šeimomis. Tikimės, kad į šią šventę nepamirš užsukti ir Kalėdų Senelis.

Visus dalyvius prašome prisidėti prie bendro Kūčių stalo vienu šiai progai pritaikytu patiekalu ir auka. Savo dalyvavimu Jūs padėsite praturtinti seną, gerą skautų Kūčių tradiciją.

Apie dalyvavimą prašome pranešti Linui Biliūnui tel: 440 974-5973

J. Agnišauskaitė

A. a. V. Bacevičiaus nuotraukoje 1982 m. skautų vyčių Kūčių dalyviai: Rima Apanavičiūtė, Linas Muliolis, Albertas Sušinskas, Julija Ignatavičiūtė, Vilija Nasvytytė ir Marius Juodišius.

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavage
47

INTERNETAS

Kelionės ir pramogos

<http://www.scvol.com/States>
Turistinis vadovas po visas 50 valstijų.

<http://www.state.va.us>
Vadovas po Virginijos valstiją: istorinės vietos, muziejai, bendruomenės, artimiausi renginiai. Norėdami rasti žinių apie daugelį kitų valstijų, paprasčiausiai vietoje "va" surinkite kitos valstijos santrumpą. Pavyzdžiui, apie Illinois valstiją:

<http://www.state.il.us>,
apie *Colorado*:

– <http://www.state.co.us>.

Tačiau kai kurių valstijų tinklo adresai yra kitokie. Galite taip pat ieškoti pagal valstijos pavadinimą.
<http://www.mapquest.com>
Nurodymai, kaip nuvažiuoti iš vienos geografinės vietos į kitą.

<http://www.unitedmedia.com/comics/>
[vairūs populiariūs komiksai.
<http://www.finy.com/>
Mados per Internetą.

<http://www.garden.com>
Informacija apie augalus ir patarimai gėlininkams.
<http://www.readersdigest.com>

Didžiausią skaitytojų auditoriją turintis žurnalas.
<http://www.comedy.com/jod.html>

Geriausios dienos anekdotai.

<http://www.suck.com>

Sarkastinis vadovas po geriausius ir blogiausius Interneto sritis.

Anglų kalba kitakalbiams (ESOL arba ESL)

<http://www.eslcafe.com>

Žinios ir šaltiniai mokytojams, dėstantiems anglų kalbą kitakalbiams, bei patiems mokiniams.

<http://www.esl.net/mbt>

Anglų kalboms vadovėliai ir garsajuostės, kuriuose paaiškinimai pateikti daugeliu kalbų.

<http://www.comenius.com/idiom/index.html>

Pažodžiui neišverčiami posakiai studijuojantiems anglų kalbą.

<http://www.aitech.ac.jp/iteslj>

Interneto žurnalas TESL.

<http://www.ncbe.gwu.edu>

Informacija praktikams, dirbantiems dvikalbio mokymo srityje ir mokantiems anglų dalbos pradedančiuosius.

<http://novel.nifl.gov>

Nacionalinis raštingumo institutas (National Institute for Literacy) ir mokymo įstaigos.
<http://deil.lang.uiuc.edu/exchange>

Pasakojimai, norinčių susirašinti adresai ir įvairūs projektai tiems, kuriems anglų kalba nėra gimtoji.

<http://www.cal.org>

Taikomosios lingvistikos centras; žinios ir šaltiniai apie kalbos įgūdžių tobulinimą, raštingumą, imigrantų ir pabėgėlių rūpesčius.

<http://web.fie.com/fedix/aid.html>

Žinių mažumoms tarnyba

Imigracija

<http://www.wave.net/upg/immigration/links/html>

[vairios žinios imigracijos klausimais: vertimų paslaugos, žinios vizų klausimu, teisininkų paslaugos, viešoji politika.

<http://ilw.com/index.htm>

Tinkle esantys advokatai, besispecializuojantys imigracijos srityje.

<http://www.lawguru.com>

Teisinės konsultacijos daugeliu klausimų.

<http://www.nolo.com/category/immig.html>

Knygos imigracijos klausimais.

Vyriausybės įstaigos

<http://www.fedworld.gov>

Galimybė susipažinti su dauguma vyriausybinių biuletenių, skelbiamų Internete.

<http://www.usdoj.gov>

JAV teisingumo departamentą žinios.

http://www.ssa.gov/SSA_Home.html

viskas apie Socialinio draudimo valdybą.

<http://www.ins.usdoj.gov>

JAV imigracijos ir natūralizacijos valdybos žinios.

<http://www.whitehouse.gov>

Žinios apie ekskursijas po Baltuosius rūmus. Prezidento pranešimų centro naujienos.

<http://www.house.gov>

JAV Atstovų rūmų informacija apie Piliečių teisių deklaraciją, Konstituciją, teismo sprendimus ir bylas, nagrinėjamas teismuose, federalinius teisės aktus, įstatymus, tarptautinę teisę ir daugelis kitų temų.

<http://www.senate.gov>

Senatorių sąrašas, ekskursija po JAV Kapitolijų.

PREZIDENTO A. SMETONOS MINĖJIMAS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Lapkričio 21 d. Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) įvyko bene pats didžiausias Lietuvos Prezidento Antano Smetonos 125-ųjų gimimo ir 55-ųjų žūties metinių minėjimas už Lietuvos ribų. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje buvo šv. Mišios, kurias aukojo prelatas Ignas Urbonas. Po to vyko akademinė ir meninė dalis. Didžiulė Lietuvių fondo salė buvo pilnutėlė. Įvyko gana įspūdinga minėjimo pradžios ceremonija, kurioje nuskambėjo ir garsiausioje įrašytas paties Prezidento žodis.

Apžvelgti Prezidento veiklą rengėjai pavedė dviem pranešėjams. Jaudinančią kalbą, sukėlusią minėjimo dalyvių susidomėjimą, pasakė "Draugo" vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė. Didžiąją jos pranešimo dalį šiandien spausdiname. Po to Lietuvos anuometinę politinę padėtį ir Prezidento veiklą apžvelgė Amerikos lietuvių tautinės sąjungos (ALTS) Garbės narys, inž. Jonas Jur-

kūnas. Minėjimo dalyviai gavo ir puikią dovaną – specialiai šiam renginiui skirtą, gausiai iliustruotą archyvinėmis ir šių dienų nuotraukomis knygutę "Prezidentas Antanas Smetona. 1874-1999". Už ją – nuoširdus ačiū redaktoriams – Irenai Kriaučeliūnienei ir Viktorui Kučiui.

Meninėje dalyje fortepionu skambino Aldona Nauđiuvienė, dainavo Misijos choro vyrų grupė, vadovaujama jaunos muzikės Birutės Mockienės. Akomponavo Faustas Strolia. Nors A. Nauđiuvienės sveikata šio minėjimo išvakarėse buvo labai pablogėjusi, tačiau stiprus pareigos ir atsakomybės jausmas padėjo įveikti visus sunkumus. Klausytojų ilgi plovimai buvo skirti ne tik muzikos akordams, bet ir atlikėjos pasišventimui. Jau ne pirmą kartą vyresniosios kartos atstovai parodo tokį ryžtą ir susikaupimą, kuris tampa nepakartojamu pavyzdžiu.

Nuoširdų baigiamąjį padėkos žodį tarė ALTS pirmi-

ninkas Petras Buchas. Gražiausios padėkos nusipelnė žymios visuomenininkės Irenos Kriaučeliūnienės vadovaujamas ruošos komitetas.

Minėjimo dalyviai šiltai sutiko Prezidento vaikaitį – pianistą Antaną Smetoną, kurio pasakojimas apie savo senelį ir tėvus – advokatą a.a. Juliją Smetoną ir muzikę Birutę Nasvytytę-Smetonienę – išspausdintas minėtame suakutvinčiame leidinyje.

Po to vyko šventiniai pietūs. Puikiai praėjusio minėjimo dalyviai dalinosi įspūdziais, aptarinėjo šių dienų įvykius pasaulyje ir Lietuvoje, išreiškė daug geranoriškų vertinimų ir pageidavimų išsivijos spaudai. Šių eilučių autoriui paliko gilų įspūdį, kai aktyvus lietuvių visuomenės veikėjas, išsitraukęs iškirptą "Dirvos" skiltį, ištare: "Ne tik pritariu, bet ir nešiojuosi kitiems parodyti." Tokios akimirkos – gražiausias atpildas ir paskatinimas spaudai. Jonas Jasaitis

Prezidento Antano Smetonos minėjimo ruošos komiteto pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė (kairėje) ir pranešėja – "Draugo" dienraščio vyr. redaktorė Danutė Bindokienė Pasaulio lietuvių centre. J. Jasaičio nuotr.

Solistė Praurimė Ragienė Lietuvos Prezidento Antano Smetonos minėjime Pasaulio lietuvių centre. J. Jasaičio nuotr.

ISTORIJS NEPAKEISIME

(Ištrauka iš pranešimo, perskaityto Lietuvos Prezidento A. Smetonos minėjime)

Tad koks asmuo buvo Antanas Smetona? Jeigu reikėtų atsakyti trumpai, pakaktų dviejų žodžių: lietuvis patriotas. Jis taip pat buvo gabus kalboms, puikiai valdęs plunksną, pats pamilęs mokslą ir kitus nuolat raginęs šviestis, įsitikinęs, kad lietuviai daugiausia gali pasiekti šviesdamiesi ir kovodami dėl savo teisių. Tėvynės meilė buvo jo idealas. Savo tautos labui A. Smetona jaunystėje skyrė visas jėgas, talentus, energiją. Tačiau pirma, negu pasuko politikos vieškelio, A. Smetona pasireiškė kaip gabus žurnalistas, bendradarbiavęs – ir redagavęs – dau-

Danutė Bindokienė

gelyje anuometinių laikraščių (ne vieną ir įsteigęs).

Lietuvos tautinio atgimimo metais A. Smetonos veiklą, įnašą ir įtaką galime lyginti su dr. Jono Basanavičiaus, dr. Vinco Kudirkos ir kitų anuometinių šviesuolių, kurie įskiepijo tautai lietuviškosios tapatybės pradus ir įkvėpė pasiryžimą siekti valstybinės nepriklausomybės.

A. Smetona buvo vienas Lietuvos nepriklausomybės kertinių akmenų, tad nenuostabu, kad jo parašą randame po Nepriklausomybės paskelbimo aktu 1918 m. vasario 16 d. Jam buvo lemta būti tos nepriklausomos valstybės pirmuoju, deja, ir paskuti-

nioju prezidentu.

Galime šiandien išskaičiuoti visus neigiamus reiškinius, kamavusius Lietuvą per 22 laisvės metus. Jų paneigti ir nedera, ir negalime. Vis tik padaryta tokia milžiniška pažanga, kad šiandien tegalime stebėtis, ypač palyginę ją su dabartine, taip lėtai slenkančia pirmyn. Anuomet Lietuva buvo okupuota daugiau kaip 100 metų, be to, karo nunio-kota, sunaikinta, sugriauta, praradusi daug savo gyventojų – ir pabėgusių savo noru nuo karo veiksmų, ir okupantų ištremtų, išvežtų, nužudytų. (Beje, anuomet nepriklausoma Lietuva išskėstu glėbiu priėmė visus savo vaikus, grįžtančius iš svetimų

(Nukelta į 9 p.)

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choro vyrų grupė (vadovė – Birutė Mockienė).

J. Jasaičio nuotr.

JAV LB Kultūros taryba skelbia:

sumažintas metinės prenumeratos mokestis
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA..... \$25.00 (vietoje \$35)

P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS..... \$65.00 (vietoje \$100)

4545 W 63rd Str.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS..... \$25.00 (vietoje \$35)

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ..... \$10.00 (vietoje \$15)

13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

LIETUVIŲ BALSAS..... \$20.00 (vietoje \$30)

2624 W. 71st. Street,
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS..... \$10.00 (vietoje \$20)

14911 127th St.,
Lemont, IL 60439

PENSININKAS..... \$10.00 (vietoje 15.)

2711 W. 71st St
Chicago, IL 60629

BRIDGES..... \$15.00 (vietoje \$18)

1927 W. Boulevard
Racine, WI. 53403

LITUANUS..... \$8.00 (vietoje \$10)

1501 – E. So. Indiana Ave.,
Chicago, IL 60605

**Lietuviški laikraščiai ir žurnalai –
puiki dovana bet kuria proga!**

KAS SVEIKA?

Vladas Vijeikis

Dabar įsigalėjo mada kalbėti apie sveikus ir nesveikus valgius. Vieni daktarai sako, kad pienas yra sveika. Mes ir be jų tą žinome. Juk pienu girdomi išaugome. O kiti sako, kad pienas – tikri nuodai. Vieni tvirtina, kad kiaušiniai – pats sveikiausias maistas, o kiti labai kreivai žiūri į kiaušinių. Ypatingai į trynį. Vištos susirūpinusios: nesugeba dėti kiaušinių be trynių. O dėl lašinių vertinimo tai viskas susimaišė. Sako, kad lašiniai gamina kažkokį "kasterolį", kuris pamažu nuvaro į kapus. Tad kur gauti kiaušę be lašinių? Lietuvoje mano laikais ūkininkas stengėsi išauginti kuo lašiningesnę kiaušę. O liesa kiaušė buvo laikoma sergančia. Taigi ne žmogus, lašinius valgydamas, sirgo, bet liesa kiaušė buvo nesveika. Bernas, negavęs gerai užpilti spirgų ant blynų, vos pora pradalgių pasukęs grįždavo namo. Būnant Lietuvos kariuomenėje reikėjo gerai sugyventi su virėju ir pulko krautuvėje bent limonado butelį jam nupirkti. Mat draugiškas virėjas iš kopūstų katilo vieną samtį pasemdavo iš dugno, taigi su tirščiais, o kitą samtį nuo viršaus – su riebalais. Mat gamta taip surėdė, kad riebalai plaukioja paviršiuje. Tokia draugiška sriuba suteikia tau jėgų nešioti sunkų kulkosvaidį ir dar lieka spėkų į merginas pažūrėti.

Stebiuosi, kad daktarai tokius patarimus duoda, kurie apsaugo nuo ligų. Tai ką gi jie veiks, jeigu visi bus sveiki? Čia kažkas ne taip! Kokiais patyrimais jie vadovaujasi? Atrodo, kad labai trumpalaikiais ir tik apgraibom.

Jeigu tikrai norėtume ištyrinėti maisto įtaką, tai reikėtų sudaryti tris grupes žmonių. Vienus penėti pienu, kitą grupę – lašiniaus, o trečią – visa kuo. Ir taip maitinti septyniasdešimt penkerius metus. Kuri grupė išmirs, tai ir paaiškės, kas sveika ir kas ne. Aš lažinčiausi už lašininę grupę.

XXXXXXX

Prisimename, kad Sovietijos caras M. Gorbačiovas gavo Nobelio taikos premiją? Keisti tie premijų paskyrėjai. Arba jie kitaip galvoja, arba – visiškai neinformuoti? Nejaugi jie nežinojo, kad M. Gorbačiovas pasiuntė į Vilnių tankus, kurie mušė ir žudė laisvės siekiančius lietuvius? Tą gali paliudyti kapai Vilniuje. O vis dėlto jis gavo taikos premiją! Taigi, pasitupdęs taikos karvelį ant tanko ir pervaziavęs keliolika žmonių, gali gauti medalį. Tokio pavyzdžio paskatintas dabartinis Rusijos caras B. Jelcin bombarduoja ir žudo čečėnus. Nenustebsime, jeigu jis gaus taikos premiją. Jis jau nužudė daugiau, negu M. Gorbačiovas.

XXXXXXX

Kai kur nors įvyksta ginkluoti susidūrimai (o jų kasdien kur nors iškyla), žiniasklaida daug kalba apie nukentėjusius civilius gyventojus. Beveik tiksliai apskaičiuojama, kiek jų žuvo, kiek sužeista, kiek neteko pastogės. Tačiau labai nedaug kalbama apie kareivius. O juk jie taip pat yra civiliai, tik aprengti uniformomis ir tai – ne savo noru.

Labai mažai atsirastų savanorių, kurie kištų savo galvas į bombų ugnį. Juos prievarta nuvarė politikieriai. Juk jie neturi nė vieno priešo taip vadinamų priešų pusėje. Kuo daugiau užmušai kita uniforma vilkinčių, tuo daugiau tavę girs politikieriai, kurie patys laikosi labai toli nuo pavojų.

Jeigu kareivis, grįžęs namo, rastų savo merginą kitą glėbyje ir tą niekšą – tikrą savo priešą – nudobytą, tai jis būtų teisiamas ir stipriai nubaustas. Tad kur teisybė?

kraštų...)

Jei ne antrosios A. Smetonos prezidentavimo kadencijos šešėliai, mes šiandien ji galėtume vadinti tauriausiu lietuvių tautos sūnumi. Vis tik turime žvelgti ir į tuolaikinę pasaulio, ypač Europos, politinę tikrovę. Sunkūs ir pavojingi tai buvo laikai, kai vakaruose vis grėsmingiau kerojo Rudasis pabaisa, sugėbęs savo idėjas skleisti taip patraukliai ir subtiliai, kad ne viena Europos valstybė (ir individai) pradėjo įklimpti į fašizmo pinkles. Tuo tarpu rytuose Raudonasis baisūnas, susidorojęs su opozicija savo žemėse ir dėl to sutvirtėjęs, įgavęs pasitikėjimo savo jėga, pradėjo tiesti nagus į kaimynines šalis.

Antanas Smetona tuo metu taip pat jau buvo nebe tas idealistas jaunuolis – tarytum praradęs pirmykštę ener-

(Atkelta iš 8 p.)

giją, pakeitęs ir savo asmenybę, ir politiką. Surinkęs savų ambicijų siekiančius patarėjus, apsisiautęs asmenimis, kurie labiau rūpinosi savo partijos gerove, o ne tautos ateitimi, prezidentas nepajėgė atsispirti likimo jėgoms, traukiančiomis ir jį, ir visą Lietuvą į pradžią. Jo valdžios vežimas riedėjo pakalnėn, o prezidentas, tarytum apakintas Tautos vado titulo, laikė jo vadžias ir tikėjo, kad tebekyla į kalną.

Ar dėl tos liūdnos pabaigos šiandien neverta paminėti prezidento, kurį mes laikome Nepriklausomybės simboliu, 125 m. gimimo ir 55 m. mirties sukakties? Labai verta! Kiekvieno žmogaus gyvenimas turi dvi nelygias dalis: šviesiąją ir tamsiąją. Antano Smetonos šviesioji pusė, dešimtmečiams slenkant, vis

ryškiau spindi, o tamsiąją iš laiko perspektyvos galime ramiau, logiškiau ir tiksliau vertinti. Svarbu saugotis, kad nepakliūtume į komunistinės propagandos, kuri 50 metų Lietuvoje A. Smetoną, kartu ir nepriklausomybės laikotarpį, visai išmeizė ir niekino, spąstus. Pagalvokime, ar bolševikai būtų taip aršiai puolę asmenį, jeigu jis nebūtų Lietuvai ir lietuviams svarbus. Ano meto žaizdos – ir tikros, ir tariamos – niekuomet mūsų tautoje neužgis, jeigu mes nuolat "nulupsime šašą" ir neleisime joms užgyti. Didžiausias tų 22 nepriklausomybės metų nuopelnas juk yra, kad ji išaugino tokį tvirtą lietuvių ryžtą gyventi laisvėje, kad ir 50 metų vergijos nepajėgė to ryžto išrauti. Antanas Smetona buvo vienas to ryžto puoselėtojų ir dėl to jam šiandien esame dėkingi.

ATSISVEIKINIMAS SU A. A. VYTAUTU GEDGAUDU

Gruodžio 2 d. į Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos parapijos bažnyčią gausiai susirinkę lietuviai atsisveikino su ilgamečiu "Dirvos" redaktoriumi a.a. Vytautu Gedgaudu. Gedulingas šv. Mišias aukoję klebonas Gediminas Kijauskas. Savo pamoksle jis apžvelgė turiningą ir garbingą velionio gyvenimo kelią, išryškindamas jo milžinišką įnašą lietuvių, darbštumą, atsidaivimą dar jaunystėje pasirinktiems idealams. "Iš dukės atėjai, į dukę pavirsi. Bet ne dukė esame Dievo pasaulyje", – į širdį krito klebono žodžiai.

Mišiose vargonavo muzikė Rita Klirienė, giedojo solistė Aldona Stempuzienė. Einančių priimti šv. Komuniją akys dar kartą kryo į netoli altoriaus pastatytą a.a. V. Gedgaudo portretą, kuriame įamžinta jo nepakartojama, daugeliui į atmintį įrašyta šypsena. Lenkėmės į mažą

dėžutę supiltiems jo palaidams.

Po apeigų įvyko atsisveikinimo pietūs Lietuvių namuose. Erdvi salė buvo pilna tiek netoliese gyvenančių, tiek iš gana tolimų vietovių atvykusių lietuvių, norėjusių išreikšti pagarbą žmogui, beveik septynis savo gražaus gyvenimo dešimtmečius atidavusio lietuviškai žurnalistikai. 1959-1991 metai paauskoti "Dirvai".

Lietuvos Respublikos Garbės konsulė Ingrida Bublienė perskaitė Prezidento Valdo Adamkaus užuojautą velionio žmonai, nuoširdžiai jo talkininkei Stefanijai Gedgaudienei. Jaudinančiais prisiminimais apie a.a. Vytautą pasidalijo iš Bostono atvykęs skautininkas Česlovas Kiliulis. "Vilties" draugijos vardu užuojautą velionio žmonai išreiškė valdybos pirmininkas Algirdas Matulionis. Apie itin nuoširdų velionio dėmesį

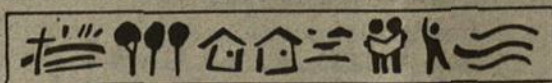
lietuvių išeivijos jaunimui, jų skatinimą dalyvauti lietuviškoje veikloje priminė "Vilties" ir LB apylinkės valdybos vicepirmininkas dr. Viktoras Stankus.

Vykdamas velionio valią, jo palaikai bus palaidoti Lietuvoje. Mums, tiek ji artimais pažinojusiems, tiek neseniai sužinojusiems apie jo darbus, lieka tauri pareiga kuo ilgiau išsaugoti širdyje jo atminimą, mokyti atsidaivimo lietuvių, pareigingumo, sugebėjimo suprasti kiekvieną pašnekovą, elegantiškos laikysenos. Kaip jau ne kartą minėta, per paskutiniuosius metus daugeliui nebeteko su juo susitikti. Tačiau tokį nusistatymą gražiai paaiškina jo žodžiai, ištarti pokalbyje telefonu:

– Kiekvienas laikmetis turi savo bruožus. Nenorėčiau niekam primesti savojo požiūrio.

Jonas Jasaitis

ADMINISTRATORIUS NERINGOS STOVYKLAI

Ieškomas asmuo su profesiniu pasiruošimu ir patirtimi, gerai vartojantis lietuvių ir anglų kalbas ir galintis dirbti ištiesus metus.

Neringos stovykla yra Nek.Pr.Marijos Seserų globoje, Vermonto valstybėje; ja naudojasi jaunimas ir suaugę.

Asmenys, kurie domisi šia pozicija, prašome kreiptis dabar, prisiunčiant savo gyvenimo ir darbo aprašymą ("CV"): Neringos Taryba, 600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260

Redaktorius Vytautas Gedgaudas ir "Vilties" draugijos pirmininkas (1979-1986 metais) dr. Danielius Degesys (nuotrauka iš leidinio "Dirva-75")

JIS NEPRALEIDO NĖ VIENO VLIK'O POSĖDŽIO

(A. a. Vytautą Jokūbaitį prisiminus)

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas (VLIK'as), pradėjęs kovą su okupantais antinacinėje rezistencijoje, persikėlęs į užsienį 1944 m., toliau tęsė kovą su sovietiniu okupantu Lietuvoje – iki pat nepriklausomybės atkūrimo. Nuolat talkinai VLIK'ui, o kai 1979 m. įsijungiau į jo valdybą, dr. Kazys Bobelis (paskutinis VLIK'o pirmininkas) man pristatė valdybos narius. Supažindindamas su Vytautu Jokūbaitiu, pasakė: "Jis nepraleido mano kadencijoje nė vieno valdybos posėdžio..."

Nežinau, ar tai dr. K. Bobelis tvirtino norėdamas, kad ir aš į kiekvieną posėdį atvykčiau, ar pagirdamas Vytautą. Tikriausia jis siekė abiejų tikslų. Bet iš tikrųjų iki pat VLIK'o veiklos pabaigos Vytautas buvo bene stropiausias iš valdybos narių visais atžvilgiais. Jis nevengė apsimti sunkiausias pareigas ir stropiai bei sąžiningai jas atlikdavo. Su juo man tekdavo dažniau nei su kitais susitikti gal ir todėl, kad matydavau jį net tik VLIK'o posėdžiuose Vašingtone, bet ir kiekviename VLIK'o Tarybos arba ALT'o posėdyje Čikagoje. VLIK'o Tarybos ir ALT'o posėdžiai reguliariai vykdavo Čikagoje. Čikagoje gyvenantieji VLIK'o valdybos nariai tuose posėdžiuose dalyvaudavo, o V. Jokūbaitis, nors ir gyveno Klyvlende, nežinau, ar yra praleidęs nors vieną VLIK'o Tarybos ar ALT'o posėdį.

Žinodamas Vytautą ir juo pasitikėdamas, dr. Bobelis jam pavedė sunkią pareigą: surengti Lietuvoje VLIK'o darbo užbaigimą. VLIK'o seimas nusprendė darbą baigti, prisistatydamas to meto Lietuvos Vyriausybei – Aukščiausios Tarybos pirmininkui dr. Vytautui Landsbergiui ir Ministrui pirmininkui Gediminui Vagnoriui – Vilniuje. Buvo nutarta oficialiai perduoti Lietuvos pagrindžio VLIK'ui suteiktus įgaliojimus veikti užsienyje. Toks įpareigojimų, gautų iš Lietuvos laisvės kovų Sąjūdžio, kovojusio su okupantais Lietuvoje, perdavimas ir VLIK'o darbų pristatymas Lietuvos Vyriausybei įvyko labai sėkmingai. V. Jokūbaitis nuopelnas, kad VLIK'o tarybos ir valdybos narių kelionė į Lietuvą vyko labai sklandžiai ir sėkmingai: visa tai jis techniškai sutvarkė. Mums, VLIK'o valdybos ir tarybos nariams, darbą užbaigiant, teko pasidžiaugti Lietuvos vyriausybės ir atsistatancija nepriklausoma

Lietuva, ją visą aplankant.

V. Jokūbaitis visuomeniškame darbe buvo jautrus, karštai reaguodavo į visus Lietuvos okupaciją liečiančius klausimus, nepraleisdamas nepasakęs savo nuomonės. Svarstant VLIK'o planus nuolat iškildavo priešingų nuomonių, kaip kovoti su klastingu okupantu.

V. Jokūbaitis kova prasiždėjo, sovietams okupavus Lietuvą 1940 m. birželio 15 d. Jis tada dirbo Kauno priemiestyje – Šančiuose, ginklų dirbtuvėse. Ten pogrindyje suorganizavo antisovietinę grupę. Vokiečių-sovietų karui prasidėjus, jis buvo iš Kauno išvykęs, bet tuoj sugrįžo ir įsijungė į sukilimą. Jis apvalė Šančių kapines nuo raudonarmiečių, kuriose šie buvo įsitvirtinę. Keliolika jų nuginklavo, paėmė visus į nelaisvę. (Turiu jo rašinį apie sukilimą Šančiuose, kurį ruošiuosi įdėti į antrąją "Tautos sukilimo" knygos dalį) Šią kovą prieš okupantus Lietu-

VLIK'o valdyba, baigusi savo veiklą, padėjo vainiką žuvusiems prie Lietuvos Televizijos bokšto. Iš kairės: P. Narutis, dr. J. Stiklorius, V. Jokūbaitis, dr. L. Kriaučeliūnas, dr. K. Bobelis, dr. E. Armanienė, dr. Giedraitis, J. Čikotienė, dr. D. Krivickas, dr. A. Budreckas ir A. Skaisgiris.

voje ir už jos ribų V. Jokūbaitis tęsė iki pat Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Paskutiniu laiku ilgokai sunkiai sirgusi Vytautą Jokūbaitį iki pat jo mirties globojo žmona Ona. Ji taip pat buvo aktyvi antisovietinio pagrindžio organizatorė – nuo pat pirmosios sovietų okupacijos.

Ji – viena iš tų moterų, kurios pirmosios įsijungė į 1941 m. sukilimą Kaune ir visą šį laiką dirbo sukilėlių štabe, Kauno komendantūroje. Tad abu Jokūbaitiai – ir Ona, ir Vytautas – yra pažymėtini ne tik kaip 1941 metų sukilėliai, bet ir kaip ištvermingai vedę ilgą rezistencinę kovą prieš oku-

pantus Lietuvoje ir užsienyje iki nepriklausomybės atgavimo.

Ilsėkis ramybėje, Vytautai Jokūbaiti, o trispalvė, laisvai Lietuvoje plevėsuodama, nuolat skelbs garbę visiems aukojusiems save (tarp jų ir tau) jos laisvei ginti.

Pilypas Narutis

Amžinybėn iškeliavus Tėveliui

A.†A.

VYTAUTUI JOKUBAIČIUI

liūdim kartu su Tavim, mieloji MILDA, ir su visa tavo šeima.

"Saulutės" valdyba

Daytona Beach, FL

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos garbės nariui ir ilgamečiui "Dirvos" redaktoriui

A.†A.

VYTAUTUI GEDGAUDUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmonai STEFAI ir kitiems giminėms bei artimiesiems gilia užuojautą reiškia

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdyba

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos garbės nariui, ilgamečiui "Dirvos" redaktoriui

A.†A.

VYTAUTUI GEDGAUDUI

mirus, velionio žmonai STEFAI GEDGAUDIENEI, netekusiai brangaus vyro, gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius

A.†A.

VINCENTINAI JURKŪNIENEI

mirus, velionės vyrui – artimam draugui, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos garbės nariui JONUI JURKŪNUI ir kitiems giminėms bei artimiesiems gilia užuojautą reiškia

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius

A.†A.

VYTAUTUI GEDGAUDUI

mirus, reiškiamo gilia užuojautą velionio žmonai STEFAI GEDGAUDIENEI ir visiems artimiesiems.

Stasė ir Jonas Kazlauskai

A.†A.

VINCENTINAI JURKŪNIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos likusiai liūdinčiai šeimai – vyrui JONUI, sūnui ALGIMANTUI, dukrai RAMUNEI su šeimomis ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdyba

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.
- GRUODŽIO 19 d. – skautiškos Kūčios.
- GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.
- GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.
- pijos salėje. Rengia korporacija "Giedra".
- GEGUŽĖS 27 d., šeštadienį – skautiškos veiklos 50-mečio šventė.
- BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago* – "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Voklungės" koncertas *CIM (Cleveland Institute of Music)* salėje.

2000 metai

- KOVO 19 d. – Tradicinė skautijos Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijoje.
- BALANDŽIO 15-16 d., šeštadienį ir sekmadienį, Nijolės Palubinskienės ir Linos Palubinskaitės meno darbų paroda Dievo Motinos para-
- Iki sausio 12 d., 10 v.r. – Olandijos dailė. "Still Life Paintings from the Netherlands". Cleveland Museum of Art, 11150 East Blvd. Tel. 216/421-7340. Ger.J.

LIETUVIŲ NAMAI RENGIA NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Svečiai nuo 8 iki 9 val. vakaro bus vaišinami užkandžiais ir kokteiliais.

9 val. – vakarienė.

Skambės populiari diskotekų muzika. Bilietus (stalus) galima užsisakyti Lietuvių klube. Skambinkite tel. 531-2131 arba Algiui Penkauskui – 440 944-4556 bei Vytui Apanavičiui – 216 481-4614. Įėjimo kaina – 45 dol. asmeniui.

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access? Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

VERTA APLANKYTI

Parinko Gerardas Juškėnas

• Iki gruodžio 16 d., 10 v.r. – 4 v. p.p. – dail. Kęstučio Kizevičiaus kūrinių paroda. Cuyahoga Community College, Metro Campus Art Galleries, 2900 Community College Ave., Cleveland. Tel. 216/987-4525.

• Iki gruodžio 24 d., 10 v.r. – šventinė dailės lobių paroda – pardavimas. Holiday Treasure Art Show. Gallery One, Mentor, 7003 Center St., Mentor. Tel. 1-800 621-1141.

• Iki gruodžio 31 d., 9 v.r. – dailės paroda: S. Klak, H. Pierson ir R. Venchiaruti kūrinių. Euclid Art Assn. at Euclid Public Library, 631 East 222nd St. Euclid. Tel. 216/261-5300.

• Gruodžio 10 - 23 ir 26-30 d., 5:30-9 v.v. – "Švenčių šviesos" *Cleve Metroparks* zoologijos sode. Kainos: \$4 – suaugusiems, \$2 – vaikams 2-11 m., mažyliams – veltui. Bilietai parduodami Zoologijos sodo kasoje arba per Ticketmaster tel. 216/241-5555. 3900 Wildlife Way.

• Iki gruodžio 26 d., 7:30 v.v. – Klasika. Ch. Dickens "Kalėdų giesmė". Christmas Carol. Ohio Theatre, 1519 Euclid Ave. (Gruodžio 24 ir 25 dienomis spektaklio nebus) Tel. 216 241-6000.

• Gruodžio 8 - 13 d. – kamerinės muzikos šventė. *Cleve Institute of Music*: "Chamber Music Festival". 11021 East Blvd., Cleveland. Tel. 216/791-5000.

• Gruodžio 11 d., 6-8 v.v. – "Šviesų šventė". Celebration of Lights. Nature Ctr. of Shaker Lakes, 2600 South Park Blvd. Rezervacijos tel. 216 321-5935.

• Gruodžio 12 d., 3 v.p.p. – "Dainuojančių angelų" koncertas. The Singing Angels: "Connections 2000". Bay Vlg. High School, 29230 Wolf Rd., Bay Village. Tel. 216/621-5117.

• Gruodžio 16 d., 7:30 v.v. – nemokamas kalėdinis koncertas. Magnificat High School: "Christmas Concert". 20770 Hilliard Blvd., Rocky River. Tel. 440/331-1572.

• Gruodžio 17 d., 7 v.v. – Dr. H. Quinn skaidrių vaizdai iš kelionės po Australiją. The tour "Down Under". Garfield Park Nature Ctr., 11350 Broadway Ave. Garfield Hts. Tel. 216/341-3152.

• Gruodžio 17 d. – sausio

2 d., 7 v.v. – *Cleveland San Jose* baletas "Spragtukas". The Nutcracker. State Theatre, Playhouse Sq. Ctr., 1519 Euclid Ave. Tel. 216 / 241-6000.

• Gruodžio 30 d., 7-8:30 v.v. – kino filmų vakaras. Movie Night. Shilsh – a story of animal and human relations. Garfield Park Nature Ctr., 11350 Broadway Ave., Garfield Hts. Tel. 216/341-3152.

Neringos skaučių tuntas
reiškia gilią užuojautą
mūsų buvusiai tuntininkei ir
Vyriausiai skautininkei
sesei STEFAI GEDGAUDIENEI,
netekus brangaus vyro

A.†A.

VYTAUTO GEDGAUDO

A.†A.

VYTAUTUI GEDGAUDUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai,
v.s.tn. STEFAI GEDGAUDIENEI – buvusiai
Lietuvių skautų sąjungos seserijos vyriausiai
skautininkei.

v.s.fil. Rita Penčyliienė ir
LSS seserijos vadija

Mielai bičiulei

A.†A.

IZABELEI JONAITIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo dukrai RIMAI
NASVYTIENEI, jos vyrui DONATUI ir kitiems
giminėms bei artimiesiems.

Aniceta ir Antanas Januškos

Milton, Massachusetts

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser – įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119 2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(216) 486-2530 (440) 473-2530

DIRVA

Ramios Tavo darbščios rankos,
Tyli Tavo miela širdis.

A.†A. VINCENTINAI JURKŪNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos vyrą JONĄ, dukrą
RAMUNĘ ir GINTAUTĄ VITKUS su vaikais,
sūnų ALGĮ ir LAIMĄ bei kitus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime drauge.

*Roma ir Danielius Degėšiai
Leokadija Kašubienė
Bronė ir Albertas Kremeriai
Roma ir Viktoras Masčiai
Bronė Miklienė
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Bronė ir Juozas Taorai
Eglė ir Jonas Vilučiai*

"DIRVAI" AUKOJO:

K.Balas, Cleveland, OH	65	V.Vasikauskas, Seminole, FL	15
T.Mečkauskas, Lansing, IL	30	A.Zenkus, Webster, MA	15
A.Yankus, Rochester, NY	30	K.Čerkeliūnas, Queens, NY	10
K.Karalis, Jacksonville, FL	25	S.Cibas, Milton, MA	10
B.Paulionis, Wilby H., OH	25	G.Karsokas, Cleveland, OH	10
A.Zenkus, National		D.Kaškelis, Los Angeles, CA	10
Guard of Lithuania	25	V.Kaunas, Cleveland, OH	10
M.Gruzdys, Bay Village, OH	20	V.Pikelis, Chicago, IL	10
G.Leonas, Bradford, NH	20	A.Rukšėnas, Cleveland, OH	10
J.Veblaitis, Union, NJ	20	A.Valaitis, Eastlake, OH	10
R.Bužėnas, Henderson, NV	15	M.Ambrose, N. Market, MD	5
J.Daniliauskas, Gulfport, FL	15	I.Galinis, Lemont, IL	5
J.Liauba, Cincinnati, OH	15	Z.Jurys, Great Neck, NY	5
L.Ragas, Bloomington, IL	15	A.Milūnas, Downers Gr, IL	5
I.Stankus, Cleveland, OH	15	V.Morkūnas, Canada	5
V.Staškus, Redford, MI	15	B.Palski, Sun City Center, FL	5
E.Steponavičius, Richd. OH	15	V.Palubinskas, Clev., OH	5
R.Švarcas, W.Newbury, MA	15	R.Senelis, Livonia, MI	5
D.Trimakas, Westlake, OH	15	T.Žičkus, Chandler, AZ	5
M.Ulinskaitė, Rochester, NY	15		
I.Ulpaitė, So. Boston, MA	15		

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

EILUTĖS IŠ LAIŠKŲ

Jau ilgas laikas, kai
stebiu tautiečius, nusidedančius
mūsų spaudai. Tas nusidėjimas
vyksta, kaip matyti, be jokio
sąžinės griaužimo. Atrodo, lyg
taip ir turi būti. Eisiu tiesiai
prie reikalo: žinau pasiturinčius
tautiečius, kurie gauna "Dirvą",
kuri jau buvo perskaityta dviejuose
namuose. Tai reiškia, kad du
"Dirvos" užsisakymai – neužmokėti.

Mūsų spaudos ateitis liūdna,
nes senoji karta taps gamtos
priglausta, o jaunoji ja nesidomi,
daugelis lietuviškai nekalba. Man
atrodo, kad kai kurie tėvai, kalantys
didelį pinigą ir neturintys laiko
vaikams, galvoja, kad lietuviška
mokykla juos išmoks. Pabusk,
tautietim! Jei šeimoje nekalbės
lietuviškai, vaikas irgi nekalbės!
Lenkiu galvą tiems, kurių vaikai
kalba mūsų sena, gražia kalba.

Būtų gerai, jei kas parašytų
"nekalbą" straipsnelį, prikeliantį
sąžinę tų, kurie skriaudžia mūsų
spaudą, jau dabar kartais sunkiai
galą su galu suvedančią. Skriaudžia
mi ir kiti mūsų laikraščiai. Linkiu
sveikatos ir sėkmės, atliekant
kilnų darbą.

Stasys Butvila

Gerbiame, siunčiu prenumeratos
mokestį iš anksto už 2000-uosius
metus. Nenoriu, kad gruodžio mėnesį
susidarytų labai daug išlaidų iš karto.
O jų kaip tik bus.

Gyvenu tik iš pensijos, tai vis 4
kartus per metus būna per mažai. O
kodėl? Pra gyvenimas: nuoma, maistas
ir kitos būtinos išlaidos. Ir tų fondų,
fondelių kiek priviso!

O ir Lietuvos bažnyčios! Kražių
bažnyčia visai supuvusi ir be stogo.
Ar tie fondai pagelbės nors tą stogą
uždėti? Juk Kražių bažnyčia yra
paminklinė!

Ona Kreivėnienė

Gerbiamoji
STEFANIJA GEDGAUDIENE,
mirus vyrui

VYTAUTUI GEDGAUDUI,

nuoširdžiai užjaučiu Jus, Jūsų bei
velionio artimuosius, visus, kam
brangus ir artimas jo atminimas.

Lietuvių išeivija neteko asmenybės,
kuri ilgus metus buvo aktyvios veiklos
savajai tautai, tarnystės gimtajai
kultūrai ir lietuviškam žodžiui
pavyzdys. Ne viena mūsų tautiečių
karta augo ir dvasiškai brendo,
formuojama šviesios atminties
Vytauto Gedgaudo dokumentinių
filmų, straipsnių ir knygų.

Ši netektis – ne tik Jūsų šeimos,
bet ir visos lietuvių išeivijos, visos
lietuviškosios kultūrininkų bei
visuomenininkų bendruomenės
skaudus praradimas.

Nuosirdžiai prisidedu prie užuojautos
žodžių ir mintimis esu su visais, kam
velionio vardas ir darbai ilgus metus
buvo artimi ir reikšmingi, kam jo
atminimas lieka šviesus ir brangus.

Nuosirdžiai

Valdas Adamkus

VALDAS ADAMKUS
Lietuvos Respublikos Prezidentas

JAV LB apylinkės pirmininkas Raimundas
Šilkaitis, Amerikos baltijiečių komiteto
Klyvlendo skyriaus pirmininkas Maris
Mantenieks ir Amerikos latvių sąjungos
pirmininkas Janis Kukainis.

J. Jasaičio nuotr.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

**SAVI
PAS SAVUS!**

XXXXXXXXXXXX

**KVIEČIAME
VISUS
I
TAUPĄ!**

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000